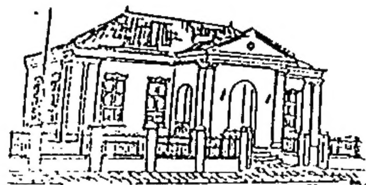
Algemene Rekenkamer Aruba

Rapport inzake het onderzoek naar de rekening van de Algemene Dienst van het Land Aruba over het dienstjaar 1989

Algemene Rekenkamer Aruba

Wilhelminastraat 6
Oranjestad
Tel. 25448 - 27828
Fax (297-8) 27687

Aan de Voorzitter van
Staten van Aruba
Oranjestad
Alhier

Betreft: Jaarrekening 1989 | Ons kenmerk: 97.122 | Datum: 30 mei 1997

Hierbij biedt de Algemene Rekenkamer Aruba U aan het op 30 mei 1997 vastgestelde rapport naar aanleiding van het ingestelde onderzoek naar de rekening van de Algemene Dienst over het dienstjaar 1989.

ALGEMENE REKENKAMER ARUBA

R.F.R. Harms
wnd.-voorzitter

drs. E.M. de Cuba RA
secretaris

Inhoudsopgave

Blz.

Bijlagen

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Op grond van het eerste lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1), zoals gewijzigd, bood de Minister van Financiën op 27 februari 1995 aan de Algemene Rekenkamer Aruba (Rekenkamer) de rekening van het Land Aruba over het dienstjaar 1989 (rekening 1989) ter controle aan. Kortheidshalve wordt in het vervolg het Land Aruba met Land aangeduid.
Overigens bepaalt het eerste lid van genoemd artikel 37 dat de rekening door de Raad van Ministers vóór de eerste februari van het jaar, volgend op de afsluiting van de dienst, ter goedkeuring aan de Rekenkamer wordt aangeboden. De Rekenkamer beschouwde de aanbieding door de Minister van Financiën dan ook als zijnde de aanbieding door de Ministerraad.

Krachtens het eerste lid van artikel 24 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Aruba (PB 1956 no. 35), zoals gewijzigd, onderzoekt de Rekenkamer:

a. *of de rekening van ontvangsten en uitgaven, bedoeld in artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening, benevens de rekeningen der fondsen en van de takken van 's landsdienst, als bedoeld in de artikelen 41 en 42 dier landsverordening, alle posten bevatten welke volgens de voorschriften daarin moeten voorkomen;*
b. *of de onder a bedoelde rekeningen zijn opgemaakt in overeenstemming met de vastgestelde begrotingslandsverordeningen;*
c. *of bij het invorderen van ontvangsten en het doen van betalingen de wettelijke regelingen en de besluiten en beschikkingen van het bevoegde gezag zijn in acht genomen.*

Voorts bepaalt het tweede lid van artikel 24:

De Rekenkamer zal verder zoveel mogelijk er op toezien dat de vorderingen en verplichtingen van het Land met de vereiste voortvarendheid worden geliquideerd en dat alle gelden en goederen van het Land doelmatig worden beheerd.

Het uitgangspunt, dat de Rekenkamer bij haar onderzoeken gebruik kan maken van de resultaten van de werkzaamheden van de Centrale Accountantsdienst (CAD), of enig ander controlerende accountant, wordt verwoord in het derde lid van vorengenoemde landsverordening. Middels eigen waarneming overtuigt de Rekenkamer zich ervan dat de CAD of de controlerende accountant voldoende aandacht heeft besteed aan de eisen, gesteld in het eerste en tweede lid van artikel 24. De personele bezetting van de Rekenkamer was steeds op dit uitgangspunt gebaseerd.

De CAD voerde ingevolge zijn permanente opdracht een onderzoek naar de rekening 1989 uit en legde de resultaten hiervan vast in zijn rapport CAD-94.022 dd. 22 december 1994. Evenals in zijn rapporten betreffende de rekeningen 1987 en 1988, gaf de CAD aan geen accountantscontrole te hebben toegepast op de rekening 1989. Hierdoor zag de Rekenkamer zich voor het probleem geplaatst dat zij zich, ten aanzien van de rekening 1989, gezien haar toenmalige personeelsbezetting, evenmin van haar wettelijke taak kon kwijten. Hierop zal in paragraaf 1.3 nader worden teruggekomen.

Bij haar onderzoek, uitgevoerd in 1995, stuitte de Rekenkamer op grote problemen om de hiervoor benodigde informatie te vergaren. Veel stukken waren niet meer compleet of in het geheel niet meer aanwezig. Verder waren veel mensen, die de rekening 1989 hadden opgesteld, niet meer in Aruba aanwezig of niet meer werkzaam bij het Land. Tevens was het door het voorkomen van enorm veel correctieboekingen zonder nadere aanduiding in veel gevallen niet mogelijk om vast te stellen waar de boeking betrekking op had en op basis waarvan de boeking was uitgevoerd. Doordat er veel documentatie ontbrak was het voor de Rekenkamer in veel gevallen niet mogelijk om haar onderzoek afdoende uit te voeren.

1.2 Door CAD gesignaleerde tekortkomingen

Zoals reeds uiteengezet maakte de Rekenkamer bij haar onderzoek naar de rekening 1989 gebruik van de bevindingen van de CAD, die in

zijn rapport (CAD-94.022 dd. 22 december 1994) hieromtrent concludeerde dat er geen sprake kon zijn van op doelmatige wijze in te stellen accountantscontrole. De CAD verwoordde dit als volgt in zijn rapport:

"Bij de werkzaamheden ten aanzien van de rekening 1989 hebben wij geen accountantscontrole toegepast. Redenen hiervoor zijn, evenals bij onze controles over de twee voorgaande rekeningen:

- *De door ons geconstateerde tekortkomingen inzake de inhoud van de rekening 1989.*
- *De door ons geconstateerde fundamentele tekortkomingen in de opzet van de administratieve organisatie en de interne controle, zowel bij de Directie Financiën als bij diverse andere diensten.*
- *Door ons is in 1989 de werking van de administratieve organisatie inclusief interne controle in onvoldoende mate bestudeerd om hierop te kunnen steunen."*

1.3 Voorgeschiedenis onderzoek rekening 1989

Zoals reeds in paragraaf 1.1 is gesignaleerd, bracht het door de CAD uitgebrachte rapport inzake het onderzoek naar de rekening 1989 de Rekenkamer danig in problemen. Evenals op de rekeningen 1987 en 1988 was ook op de rekening 1989 door de CAD geen accountantscontrole toegepast.

Naar aanleiding van de ontvangst van de niet aan accountantscontrole onderworpen rekening 1987 verzocht de Rekenkamer de Staten een standpunt in te nemen, omdat zij geen kans zag om met de toenmalige personeelsbezetting te voldoen aan de aan haar bij Landsverordening Algemene Rekenkamer Aruba opgelegde taak. Gezien de door de CAD geconstateerde ernstige tekortkomingen bracht de Rekenkamer naar voren dat zij zich genoodzaakt zou zien deze rekening op zuiver formele gronden te moeten afkeuren.

Ook ten aanzien van de rekening 1989 constateerde de CAD soortgelijke tekortkomingen (onder andere het niet aanwezig zijn van het Financieel Grootboek, waardoor het maken van de aansluiting tussen het Financieel Grootboek en de sub-administraties onmogelijk is, het zeer grote aantal correctieboekingen, fundamentele tekortkomin-

gen in de opzet en werking van de administratieve organisatie en interne controle). Evenals voor de rekeningen 1987 en 1988 gold ook voor deze rekening de dreiging van afkeuring.

Na vele discussies stemden de Staten uiteindelijk in februari 1996 in met het voorstel van de Rekenkamer om -onder uitdrukkelijke voorwaarde dat hoofddoelstelling en afgeleide doelstellingen van het verbeteringsproces financieel beheer Aruba (FINAR) schriftelijk zouden worden vastgelegd, onder vermelding van een tijdpad voor de realisatie hiervan- de achterstallige (jaar)rekeningen 1987 tot en met 1995 versneld af te wikkelen en daarbij toe te staan dat de Rekenkamer deze (jaar)rekeningen globaal zou beoordelen in plaats van deze te controleren. Deze instemming van de Staten is echter nog niet wettelijk vastgelegd. Met het verzoek om dit besluit wettelijk vast te leggen benaderde de Rekenkamer zowel de Regering als de Staten. De Regering was niet genegen aan de formalisering van dit besluit van de Staten medewerking te verlenen en verwees de Rekenkamer naar de Staten. Naar aanleiding hiervan benaderde de Rekenkamer op 20 september 1996 de Statenvoorzitter met het verzoek op korte termijn het standpunt van de Staten in deze kenbaar te maken. Van de Staten mocht de Rekenkamer echter hieromtrent geen reactie ontvangen. Hierdoor bleef de formalisering van dit besluit uit.
Evenmin voldeed de Regering aan de door de Staten gestelde voorwaarde om een plan op te stellen waaruit mogen blijken de hoofddoelstelling en afgeleide doelstellingen onder vermelding van het tijdpad waarbinnen deze doelstellingen zullen worden gerealiseerd. Echter de Rekenkamer acht het niet verantwoord nog langer te moeten wachten met het uitbrengen van de rapporten van de onderzoeken naar de achterstallige (jaar)rekeningen.
De Rekenkamer beveelt onverminderd aan alsnog tot formalisering van het besluit van de Staten over te gaan.

1.4 Reikwijdte rapport Algemene Rekenkamer Aruba

In zijn rapport aangaande de rekening 1989 van het Land gaf de CAD aan dat er, in verband met een gebrekkig functionerende administratieve organisatie bij de overheidsdiensten en bij de Directie Financiën in het bijzonder, geen sprake kon zijn van op doelmatige wijze in te stellen accountantscontrole. De Rekenkamer kon - na door haar ingesteld onderzoek - deze conclusie van de CAD onderschrijven.

Bij haar onderzoek naar de rekening 1989 maakte de Rekenkamer gebruik van de hieromtrent door de CAD opgestelde rapportage. Daarnaast verrichtte de Rekenkamer, op beperkte schaal, aanvullend onderzoek. De Rekenkamer had, naast het rechtmatigheidsonderzoek van de rekening 1989, weinig mogelijkheden om het beheer van gelden en goederen van het Land op doelmatigheid te beoordelen. Enerzijds ontbrak de tijd om een doelmatigheidsonderzoek in te stellen; anderzijds vertoonde de basis voor een dergelijk onderzoek, namelijk een aanvaardbaar functionerende administratie, (te) belangrijke leemtes.

Gelet op het voorgaande moge het duidelijk zijn dat dit rapport dan ook alleen mag worden gezien als een rapport van bevindingen. Het aantal in dit rapport beschreven tekortkomingen is niet limitatief; het beperkt zich slechts tot een aantal belangrijke constateringen.

2 Wettelijk kader

De rekening van het Land dient te worden opgesteld overeenkomstig de voorgeschreven vorm- en presentatievoorschriften. Deze en andere voorschriften, waaraan het beheer en de verantwoording van 's Lands gelden moeten voldoen, zijn vastgelegd in:

- Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1), zoals gewijzigd.
- Landsverordening van de 2de februari 1963 ter afwijking van het bepaalde in artikel 26 lid 2 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1963 no. 27).
- Landsbesluit, houdende algemene maatregelen van de 16de april 1957 ter uitvoering van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1; PB 1957 no. 58).

Deze verordeningen, respectievelijk dit landsbesluit, houdende algemene maatregelen, zijn per 1 januari 1986 van kracht geworden ingevolge het ontwerp Algemene Overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1985 no. 30, XVIII-11 nrs. 681, 683 en 682). In bovengenoemde Comptabiliteitsverordening was de wijze van beheer en verantwoording van 's-Lands geldmiddelen geregeld. Voorschriften aangaande de rekening komen aan de orde in Hoofdstuk VI, afdeling I en zijn als volgt:

- Het eerste lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt bepaald dat over elk dienstjaar een rekening van ontvangsten en uitgaven wordt opgemaakt en door de Ministerraad vóór de eerste februari van het jaar, volgende op de afsluiting van de dienst, ter goedkeuring aan de Rekenkamer wordt toegezonden.

  Voor het dienstjaar 1989 hield dit in dat de rekening vóór 1 februari 1991 aan de Rekenkamer diende te worden toegezonden. De Rekenkamer ontving de rekening 1989 echter pas op 27 februari 1995. De in dit voorschrift opgenomen termijn van toezending was derhalve ruimschoots overschreden.

- Het tweede lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt onder andere gesteld dat in de rekening, zowel wat de uitgaven als wat de ontvangsten betreft, de verschillen tussen de begroting en de rekening moeten worden aangegeven.
  In de rekening 1989 waren deze verschillen niet vermeld.
- Het derde lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt gesteld dat zoveel mogelijk de oorzaken van de verschillen tussen de ramingen en de uitkomsten moeten worden vermeld.
  Bij de rekening 1989 waren geen nadere verklaringen van de afwijkingen tussen de ramingen en de uitkomsten gevoegd.
- Artikel 38 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt gesteld dat de rekening vóór 1 april van het jaar volgende op de afsluiting van de dienst aan de Staten dient te worden aangeboden.
  Voor de rekening 1989 hield dit in aanbieding vóór 1 april 1991. Ook aan dit voorschrift was dus niet voldaan.

Kortom, de Rekenkamer concludeerde dat, voor wat betreft de rekening 1989, aan geen enkele van vorenvermelde voorschriften was voldaan.

Naast de bepalingen uit de Comptabiliteitsverordening zijn nadere voorschriften met betrekking tot het opstellen van de rekening vastgelegd in hoofdstuk VII, artikelen 54 tot en met 57 van voornoemd landsbesluit, houdende algemene maatregelen. Deze voorschriften hebben onder meer betrekking op de specificaties die bij de rekening dienen te worden gevoegd:
- In artikel 56, letter b, wordt voorgeschreven dat een gedetailleerde specificatie van de vorderingen en schulden van titel C (Kas- en Reservedienst) per 31 december, welke naar het volgende dienstjaar worden overgebracht, dient te worden overgelegd.
- In artikel 57, letters a tot en met h, wordt bepaald dat diverse opstellingen over de kassaldi, de ontvangsten en uitgaven bij de rekening dienen te worden gevoegd.

Bij de rekening 1989 waren deze voorgeschreven specificaties niet gevoegd. De rekening 1989 voldeed derhalve evenmin aan de hieromrent geldende voorschriften.

Door het ontbreken van de op de rekening aansluitende specificaties en van nadere toelichting hierop was het nagenoeg onmogelijk inzicht te verkrijgen in deze rekening.
Bovendien miste de Rekenkamer node een overzicht van de totale uitgaven (per afdeling en van alle afdelingen tezamen) naar kostensoort (artikelnummer). Ditzelfde bezwaar had de Rekenkamer ook ten aanzien van de middelen; ook daar ontbrak een overzicht van de totale ontvangsten, gespecificeerd naar begrotingsartikelnummer. De presentatie van de cijfers was dus sterk voor verbetering vatbaar.
Aangezien de oude Comptabiliteitsverordening met ingang van 1 januari 1990 werd vervangen door de Comptabiliteitsverordening 1989 lijkt het de Rekenkamer zinvol eerst bij de jaarrekening 1990 met eventuele aanbevelingen omtrent de presentatie van cijfers te komen.

3 Begroting

3.1 Algemeen

De begroting is een belangrijk hulpmiddel bij het besturen van het Land. Middels de begroting worden onder meer de plannen, voortvloeiende uit het te voeren beleid van de Regering voor het komend jaar, financieel vertaald en wordt de uitvoering van de doelstellingen aan de diverse overheidsorganen gedelegeerd. Het is dan ook van eminent belang dat aan het opstellen van de begroting grote zorg wordt besteed. Met grote nauwkeurigheid dienen middelen te worden geraamd en de uitgaven begroot. De geleverde inspanningen bij het opstellen van de begroting zullen als gevolg van het beter toetsbaar zijn van de werkelijkheid aan de begroting worden terugverdiend.

Aan delegatie is onverbrekelijk verbonden de controle met het oog op het afleggen van verantwoording. Door middel van vergelijking van de begrote met de werkelijke cijfers kan inzicht worden verkregen in de uitvoering van de gedelegeerde werkzaamheden. Verschillen tussen begroting en werkelijkheid dienen te worden geanalyseerd en verklaard.

3.2 Begroting 1989

De begroting speelde in 1989 nauwelijks of geen (beleids)ondersteunende rol van betekenis. Er werd te weinig aandacht besteed aan:

- een nauwkeurige opzet. De Rekenkamer constateerde verschillen tussen de begrotingscijfers vermeld in de Landsverordening van 16 januari 1992 tot vaststelling van de begroting van Aruba voor het dienstjaar 1989 (AB 1990 no. 39) en de begrotingscijfers vermeld in de rekening 1989.

- het nauwkeurig overbrengen van niet gebruikte kredietruimte in 1988 naar 1989. De Rekenkamer constateerde echter dat de begroting van het dienstjaar 1989 niet met de dienovereenkomstige bedragen was aangepast.
- het analyseren en verklaren van verschillen. De Rekenkamer constateerde dat de Directie Financiën de verschillen tussen begroting en werkelijkheid niet analyseerde, laat staan dat zij deze verschillen verklaarde.

Bij vergelijking van de begroting met de werkelijkheid, zoals vastgelegd in de rekening 1989, bleken de volgende verschillen:

Overzicht 1: **Verschil begroting versus werkelijkheid (Afl.)**

Gewone Dienst	Middelen	Uitgaven	Saldi
Volgens begroting AB 1990 no. 39	275.031.700	284.669.500	-/- 9.637.800
Volgens rekening	302.759.592	330.680.861	-/- 27.921.269
Meer ontvangen dan begroot	27.727.892		
Meer uitgegeven dan begroot		46.011.361	
Meer tekort op Gewone Dienst			18.283.469
In % van de begroting	10 %	16 %	190%
Kapitaaldienst (Mutaties)	**Middelen**	**Uitgaven**	**Saldi**
Volgens begroting AB 1990 no. 39	70.258.528	73.362.500	-/- 3.103.972
Volgens rekening	238.381.662	224.629.287	13.752.375
Meer ontvangen dan begroot	168.123.134		
Meer uitgegeven dan begroot		151.266.787	
Minder tekort op Kapitaaldienst			16.856.347
In % van de begroting	239 %	206 %	-

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

Het werkelijk nadelig saldo op de Gewone Dienst (Afl. 27,9 miljoen) was derhalve Afl. 18,3 miljoen groter dan begroot (Afl. 9,6 miljoen).
Het werkelijk voordelig saldo voor de mutaties op de Kapitaaldienst (Afl. 13,7 miljoen) was Afl. 16,8 miljoen meer dan begroot (begroot tekort van Afl. 3,1 miljoen). Voor een gedetailleerd overzicht van de begrotingsoverschrijdingen c.q. -onderschrijdingen (het niet doen van uitgaven waarvoor de Staten een machtiging hebben verleend), wordt verwezen naar bijlagen 1 en 2.

Het eerste lid van artikel 21 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1) stelt dat geen uitgaven worden gedaan buiten of boven de begroting. Derhalve was noch ten aanzien van de Gewone Dienst (meeruitgaven Afl. 46,0 miljoen) noch ten aanzien van de Kapitaaldienst (meeruitgaven Afl. 152,3 miljoen) aan de Comptabiliteitsverordening voldaan.

Door het goedkeuren van de begroting geven de Staten toestemming aan de Regering tot het doen van uitgaven tot het in de begroting opgenomen bedrag voor het uitvoeren van het voorgestelde beleid. Door de vele begrotingsafwijkingen verliest de begroting echter haar functie als beheersinstrument van de Staten. De Rekenkamer is dan ook van mening dat de afwijkingen tussen de begroting en de rekening -op begrotingspost niveau- onacceptabel zijn.

De Rekenkamer dringt er op aan om in de toekomst bij het opstellen van de begroting en het bewaken van het krediet grotere zorgvuldigheid te betrachten. Indien gedurende het dienstjaar niet-voorziene wijzigingen in de uitgaven zich voordoen dan zal de begroting voor de betreffende posten middels formele begrotingswijzigingen aan de nieuwe situatie dienen te worden aangepast. Alleen op deze wijze kan de begroting fungeren als beheersinstrument van de Staten.

4 Structuur administratie 1989

In 1989 behoorde de administratie te bestaan uit een Grootboek van Uitgaven, een Grootboek van Ontvangsten en een Financieel Grootboek. Feitelijk beschouwd zijn de Grootboeken van Uitgaven en van Ontvangsten sub-administraties en daarmee (zeer gedetailleerde) specificaties van corresponderende grootboekrekeningen in het Financieel Grootboek. De sub-administraties moeten overeenstemmen met de overeenkomstige grootboekrekeningen in het Financieel Grootboek, dat over 1989 niet aanwezig was. Derhalve was het maken van de aansluiting tussen de sub-administraties en het Financieel Grootboek niet mogelijk.
Naast de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven bestond de administratie nog uit een sub-administratie salarissen.
De Rekenkamer stelde vast dat de Directie Financiën de verbanden tussen het Financieel Grootboek en de sub-administraties niet vaststelde en dat deze aansluitingen ook niet bestonden.

Op de aansluiting tussen de sub-administratie salarissen en het Grootboek van Uitgaven komt de Rekenkamer onder paragraaf 6.2.3 van dit rapport terug.

De Rekenkamer miste node een op de rekening aansluitende sub-administratie van onder andere de leningen u/g, leningen o/g, studieleningen, voorschotten, voor derden ontvangen/betaalde bedragen.

De Rekenkamer stelde vast dat noch door de Directie Financiën noch door de CAD was nagegaan of alle mutaties (zowel ontvangsten als betalingen) waren verantwoord.

5 Inrichting rekening 1989

5.1 Aansluitingen

De Rekenkamer stelde vast dat er ten aanzien van een groot aantal posten niet verklaarde verschillen bestonden tussen de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven en de rekening.

Overzicht 2: **Niet verklaarde verschillen rekening versus grootboek in totalen (Afl.)**

	Middelen	Uitgaven
Gewone Dienst	75.088	12.623.239
Kapitaaldienst	-/- 4.645.214	247.062.330

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

Bij nadere analyse bleken de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven duizenden correctieboekingen te bevatten.

Overzicht 3: **Niet nader gespecificeerde correctieboekingen (Afl.)**

	Middelen	Uitgaven
Gewone Dienst	-/- 13.473.504	23.062.971
Kapitaaldienst	1.301.256.769	1.036.055.936
Kas- en Reservedienst	456.620.075	411.432.143

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

Het beeld van de Grootboeken was door deze boekingen ingrijpend gewijzigd. Door het ontbreken van nadere gegevens omtrent deze boekingen, zoals omschrijvingen en de redenen voor het maken van deze boekingen, was een inhoudelijke beoordeling hiervan door de Rekenkamer niet mogelijk. Door het niet aansluiten van de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven op de rekening en door het grote aantal niet nader verklaarde correctieboekingen ontbrak een zeer belangrijke basis voor het door de Rekenkamer uit te voeren onderzoek naar de rekening 1989. Als gevolg van deze tekortkomingen was het verrichten van een rechtmatigheidsonderzoek nagenoeg onmogelijk.

Ten tijde van het onderzoek van de rekening 1989 was inmiddels ook de jaarrekening 1990 ter beoordeling aan de Rekenkamer aangeboden. Deze jaarrekening bestond conform de Comptabiliteitsverordening 1989 uit een balans en een exploitatierekening. De Rekenkamer trachtte de saldi van de Kapitaaldienst en de Kas- en Reservedienst van de rekening 1989 aan te sluiten met de ongecorrigeerde beginbalans van de rekening 1990. Uit deze aansluiting bleek dat er geen evenwicht bestond tussen de totale debet- en creditsaldi van de rekening 1989. Het verschil bedroeg Afl. 63,8 miljoen. Voor een specificatie van dit verschil wordt verwezen naar bijlage 3. Een verklaring hiervoor trof de Rekenkamer niet aan.

5.2 Conclusie

In hoofdstuk 3 tot en met 5.1 werden de volgende tekortkomingen in de rekening 1989 geconstateerd:

- Aan de wettelijke eisen met betrekking tot de rekening werd niet voldaan. Zo waren diverse wettelijk voorgeschreven specificaties niet bijgevoegd en werden de verschillen tussen begroting en rekening niet verklaard.
- Er waren grote, niet verklaarde verschillen tussen de begroting en de rekening.
- Het Financieel Grootboek was niet aanwezig. Hierdoor was het ook niet mogelijk om de volledigheid van de sub-administraties (Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven) vast te stellen.
- Niet verklaarde verschillen tussen de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven en de rekening.
- Duizenden correctieboekingen zonder nadere omschrijving en zonder achterliggende stukken. Op basis van de aanwezige gegevens was de volledigheid van de verwerkte correctieboekingen niet vast te stellen.
- Het niet in evenwicht zijn van de totale debet- en creditsaldi van de Kapitaaldienst en van de Kas- en Reservedienst.

Op grond van deze tekortkomingen zou al geconstateerd kunnen worden dat de rekening 1989 niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet. De Rekenkamer is echter van mening dat ondanks het bovenstaande toch nog in beperkte mate aanvullende werkzaamheden met betrekking tot de rekening 1989 moeten worden uitgevoerd. De bevindingen van deze werkzaamheden zijn opgenomen in hoofdstukken 6 tot en met 8. De in deze hoofdstukken opgenomen bevindingen hebben alleen betrekking op de onderzochte posten. Zij veranderen op zich niets aan de conclusie over de rekening, maar voegen hooguit iets toe.

6 Gewone Dienst

6.1 Inkomsten

De inkomsten betroffen in hoofdzaak belastingen en accijnzen.

Overzicht 4: Belangrijkste inkomstenposten 1989 versus 1988

Inspectie der Belastingen	1988		1989	
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
Logeergastenbelasting	6.000.000	6.019.085	10.000.000	6.495.842
Motorrijtuig en motorbootbelasting	5.600.000	5.453.620	5.500.000	5.848.263
Grondbelasting	3.000.000	2.684.396	4.000.000	2.523.153
Overdrachtsbelasting	1.000.000	1.806.511	2.000.000	4.328.900
Speelvergunningsrecht Hazardspelen	5.000.000	4.172.467	6.500.000	4.716.766
Winstbelasting	16.000.000	19.830.290	23.000.000	23.319.330
Inkomstenbelasting	21.500.000	21.972.914	25.000.000	26.803.238
Loonbelasting	44.400.000	58.437.957	55.000.000	70.701.381
Solidariteitsbelasting	18.500.000	20.796.088	0	2.805.441
Totaal belastingen	121.000.000	141.173.328	131.000.000	147.542.314
Inspectie der invoerrechten en accijnzen				
Invoerrechten	25.000.000	36.989.958	32.000.000	42.280.977
Bijzondere invoerrechten op benzine	24.500.000	33.119.427	30.000.000	27.307.895
Accijns op gedistilleerd	6.000.000	5.212.637	7.000.000	7.392.853
Accijns op tabaksartikelen	3.000.000	5.446.200	3.500.000	5.157.092
Accijns op bier	6.000.000	8.291.325	8.000.000	9.927.684
Zegelbelasting	3.600.000	3.724.545	1.000.000	2.151.980
Dienstverlening bij in- uit- en doorvoer	1.400.000	1.129.457	1.000.000	1.109.509
Totaal invoerrechten en accijnzen	69.500.000	93.913.549	82.500.000	95.327.990

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993 en de rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba dd. februari 1995)

Door het ontbreken van verbanden met andere opbrengsten en uitgaven moet, in verband met de controle op de juistheid en volledigheid van de opbrengsten, veelal gesteund worden op de juiste werking van de administratieve organisatie en de interne controle van de bij de ontvangsten betrokken afdelingen, namelijk de Inspectie der Belas-

tingen, de Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen en de Ontvanger der Directe Belastingen.

De CAD onderzocht de over het dienstjaar 1989 verantwoorde belastingopbrengsten (rapport CAD-930 dd. 9 april 1991). In zijn rapport bij de rekening schreef de CAD dat de voornaamste constateringen naar aanleiding van dit onderzoek de volgende waren:

- *"Bij de Inspectie der Belastingen ontbrak een adequate administratieve organisatie, waarbij er nauwelijks sprake was van geformaliseerde interne controle.*
  Zo werd er bijvoorbeeld door of namens de Inspecteur geen controle verricht op de door de Aanslag Regelende Ambtenaar berekende belastbare bedragen t.a.v. inkomstenbelasting en winstbelasting.
- *De CAD kon niet nagaan of de interne controle op de invoer van gegevens in het computersysteem juist, volledig en tijdig werd uitgevoerd, aangezien de invoerformulieren (ponsconcepten) niet bewaard werden.*
- *Een algemene instructie t.a.v. de controle van de verzamelloonstaat ontbrak, als gevolg waarvan de functionarissen verschillende wijzen van controleren hanteerden, waardoor de controle en de daarmee samenhangende vastleggingen niet altijd volledig waren.*
- *Verminderingsbrieven, die de Inspectie naar de Ontvanger stuurt, inzake de inkomstenbelasting over de jaren 1987, 1988 en 1989 konden niet overgelegd worden.*
- *Door de Ontvanger der Belastingen werd geen controle uitgeoefend op betalingen op aangifte door middel van het afstemmen van de betalingslijsten met de bijbehorende aangifteformulieren. Als gevolg hiervan zijn verscheidene foutieve boekingen intern niet geconstateerd."*

Gegeven de door de CAD geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van de administratieve organisatie en interne controle aangaande de belastingopbrengsten, kon de Rekenkamer zich geen oordeel vormen over de volledigheid van de inkomsten.

Ten aanzien van de onderstaande ontvangsten stelde de Rekenkamer vast dat de administratie van de Ontvanger niet aansloot met de administratie van de Directie Financiën, respectievelijk met de rekening 1989. Het verschil tussen het Grootboek van Ontvangsten en de rekening was echter te verwaarlozen.

Overzicht 5: Aansluiting gegevens Administratie Ontvanger versus Grootboek versus Rekening 1989 (Afl.)

	Ontvanger	Grootboek	Rekening 1989
Logeergastenbelasting	6.711.524	6.459.842	6.459.842
Motorrijtuigenbelasting	5.951.931	5.952.031	5.952.556
Winstbelasting	23.226.860	23.319.330	23.319.330
Inkomstenbelasting	26.839.613	26.803.238	26.803.238
Loonbelasting	71.984.729	70.701.381	70.701.381
Solidariteitsbelasting	2.812.580	2.812.580	2.805.441
Totaal	137.527.237	136.048.402	136.041.788
Verschil grootboek - administratie Ontvanger			-/- 1.478.835
Verschil grootboek - rekening 1989			6.614

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

Een verklaring van de geconstateerde verschillen trof de Rekenkamer niet aan.

In 1989 werden diverse acties uitgevoerd om het belastingbestand te schonen. Op voorstel van de Directie der Belasingen werd door de Ministerraad in haar vergadering van 11 november 1988 besloten om individuele belastingschulden uit de jaren 1977 en eerder tot een bedrag van Afl. 10.000 af te schrijven. In 1989 werden in dit verband vorderingen tot een bedrag van Afl. 10,8 miljoen afgeschreven. Daarnaast werd er door de Directie der Belastingen in 1989 en 1990 een groot aantal posten ter afschrijving aan de Minister van Financiën aangeboden. In totaal ging het hierbij om 781 posten met een waarde van Afl. 47 miljoen. Door de Rekenkamer werd geen nadere informatie over deze voorgestelde afschrijvingen aangetroffen. De rechtmatigheid ervan kon derhalve niet worden vastgesteld.

6.2 Uitgaven

6.2.1 Algemeen

Teneinde de uitgaven achteraf op rechtmatigheid te kunnen beoordelen is het gewenst alle relevante documentatie, zoals offertes, aanvraagformulieren, bestelbonnen, contracten, facturen en ont-

vangstmeldingen, op inzichtelijke wijze te archiveren. Een mogelijkheid hiertoe is om een onderscheid te maken tussen uitgaven die al dan niet voortvloeien uit een contract. Alle stukken betreffende de contracten kunnen volgens de Rekenkamer het beste op contractnummer, ontleend aan het contractenregister, worden opgeborgen, terwijl alle stukken betreffende de overige uitgaven, niet zijnde die voortvloeiende uit contracten, samen met het mandaat kunnen worden gearchiveerd.

Van een groot aantal van de onderzochte uitgaven was de aanwezige documentatie niet compleet of voldeed deze niet aan de daaraan te stellen eisen. Uit de door de Rekenkamer onderzochte stukken bleek in de meeste gevallen niet dat nagegaan was of er nog wel voldoende begrotingsruimte was om de voorgestelde uitgave te kunnen uitvoeren. Dat het systeem van kredietbewaking slecht functioneerde bleek ook wel uit de talrijke en grote begrotingsoverschrijdingen. Als gevolg van het ontbreken van de stukken (offertes, aanvraagformulier, bestelbon, factuur, ontvangstmelding en dergelijke) aan de hand waarvan werd besloten om tot uitbetaling over te gaan, was het voor de Rekenkamer in de meeste gevallen niet mogelijk om de rechtmatigheid van de betreffende uitgaven vast te stellen.
De Rekenkamer beveelt aan om de mandaten van voorgedrukte informatie te voorzien, waarop de routing van het document en de daarop te verrichten (factuurcontrole-)handelingen worden aangegeven. Elke hierbij betrokken functionaris parafeert dit document na het verrichten van de aan hem opgedragen handelingen. Achteraf kan dan worden vastgesteld of alle noodzakelijke administratieve handelingen zijn verricht.

6.2.2 Correctieboekingen

Bij het opstellen van de rekening 1989 werden zeer veel correcties gemaakt. Een deel van deze correcties betrof de overboeking van bedragen van latere dienstjaren naar dienstjaar 1989. Deze bedragen hadden inderdaad veelal betrekking op dienstjaar 1989. Echter, volgens de Comptabiliteitsverordening mochten ná 30 september van het jaar volgend op het dienstjaar geen boekingen meer in het betref-

fende dienstjaar worden gedaan; deze overboekingen vonden derhalve plaats in strijd met de destijds geldende Comptabiliteitsverordening.

6.2.3 *Lonen/salarissen*

Een groot deel van de personele uitgaven in de rekening 1989 betrof de lonen/salarissen en aanverwante uitgaven; in totaal circa Afl. 138,1 miljoen. De CAD onderzocht separaat de uitgaven voor lonen en salarissen alsmede de uitkeringen bij wijze van pensioen. In het rapport naar aanleiding van dit onderzoek (CAD rapport CAD-937, dd. juni 1991) werd vermeld dat veel personele gegevens in de vorm van personeelskaarten en dossiers ontbraken c.q. onvolledig waren. De interne controle bij de Directie Personeel en Organisatie, de Directie Financiën en de Servicio Central di Computacion vertoonde leemtes. De CAD noemde in dit verband tevens het ontbreken van standenregisters.
Teneinde de juistheid van het administratieve verwerkingsproces te beoordelen trachtte de Rekenkamer om de aansluiting van de salarisadministratie op de financiële administratie en vervolgens op de rekening vast te stellen. De Rekenkamer constateerde dat het niet mogelijk was om deze aansluiting vast te stellen. Eén van de oorzaken hiervoor was het ontbreken van de voor de aansluiting benodigde gegevens. De Rekenkamer trof ook geen stukken aan waaruit zou kunnen blijken dat de Directie Financiën deze aansluitingen wel maakte.

6.2.4 *Voorschotbetalingen*

Een aantal van de onderzochte uitgaven had betrekking op voorschotbetalingen. Net als in voorgaande jaren werden deze voorschotbetalingen als uitgaven verantwoord in de Gewone Dienst. In principe was dit niet correct. Voorschotbetalingen dienden in de Kasdienst te worden verantwoord terwijl de afrekening ervan in de Gewone Dienst had moeten worden geboekt, met tegenboeking in de Kasdienst. Doordat voorschotbetalingen niet apart waren geadministreerd, dus niet op eenvoudige wijze kon worden nagegaan welke voorschotbetalingen nog moesten worden afgerekend, was het risico aanwezig dat

de afrekening van de voorschotbetalingen niet tijdig dan wel in het geheel niet geschiedde.
De Rekenkamer adviseert dan ook om de voorschotten zodanig te administreren dat in alle gevallen nagegaan kan worden aan wie ten behoeve van wat voorschotten zijn verstrekt en wanneer deze voorschotten zijn afgerekend.

6.2.5 Duurtetoeslag pensioenen

Op verzoek van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba (APFA) inzake de bijdrage voor 1989 met betrekking tot de vergoeding duurtetoeslag op pensioenen werd aan het APFA Afl. 9,3 miljoen betaald. De Rekenkamer trof geen stukken aan waaruit een nadere onderbouwing van de hoogte van dit bedrag bleek.

6.2.6 Dienst Openbare Werken

De Dienst Openbare Werken (DOW) bracht in 1989 aan de Algemene Dienst circa Afl. 7,8 miljoen in rekening voor door haar uitgevoerd onderhoud van wegen, riolen, plantsoenen en overige dienstverlening. De Rekenkamer constateerde dat bestellingen c.q. opdrachten voor de door de DOW uit te voeren onderhoudswerkzaamheden waren geplaatst buiten de Directie Financiën om; de DOW declareerde uit eigen beweging. Door de Directie Financiën vond dan ook geen of nauwelijks kredietbewaking plaats op deze posten, zoals ook bleek uit de enorme begrotingsoverschrijding van 45%. Tevens constateerde de Rekenkamer dat de aan de DOW betaalde bedragen zoals verantwoord in de rekening 1989 niet aansloten met de in de jaarrekening 1989 van de DOW gespecificeerde bedragen betreffende de van het Land ontvangen vergoedingen.

6.2.7 Solidariteitsfonds

De Rekenkamer constateerde dat in de rekening slechts de door het Land gedane betalingen (Afl. 3.475.000) inzake het Solidariteitsfonds waren verantwoord. Omtrent het bedrag dat door KABNA ten behoeve van het Land was betaald aan het Solidariteitsfonds in 1989 (Afl. 2.153.000) was door de Rekenkamer niet te achterhalen of deze aanvulling een schenking of een lening betrof.

7 Kapitaaldienst

7.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met de afschrijvingen. Hieronder volgt een overzicht van de vaste activa:

Overzicht 6: Vaste activa (Afl.)

Aanschafwaarde per 1-1-1989	260.052.738	
Bij: investeringen	31.695.847	
Af: desinvesteringen	94.755	
Aanschafwaarde per 31-12-1989		291.653.830
Afschrijvingen t/m 1988	58.964.366	
Afschrijvingen 1989	23.336.872	
Afschrijvingen t/m 1989		82.301.238
Boekwaarde per 31-12-1989		209.352.593

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

De Rekenkamer constateerde dat er ten aanzien van een aantal posten verschillen bestonden tussen de gegevens in de rekening 1989 en de gegevens volgens de "Staat van Investeringen en Afschrijvingen". Zo werd de éénmalige VUT-uitkering, in 1988 Afl. 1,4 miljoen en in 1989 Afl. 10,5 miljoen, in 1989 in éénmaal afgeschreven. Volgens de gegevens uit de "Staat van Investeringen en Afschrijvingen" zouden deze uitkeringen echter in 3 jaar worden afgeschreven. Nog afgezien hiervan was het de Rekenkamer niet duidelijk waarom de VUT-uitkering op de "Staat van Investeringen en Afschrijvingen" voorkwam.
Een deel van de onder investeringen 1989 opgenomen vaste activa was afkomstig uit de boedelscheiding tussen Aruba en de Nederlandse Antillen. De Directie Financiën hanteerde voor deze activa een lijst die een specificatie bevatte van de activa met de daarbijbehorende waarde van zowel het onroerend goed als het terrein waarop het onroerend goed zich bevond. De waarde betrof de taxatiewaarde

per 31 december 1985. Voorzover de Rekenkamer bekend, had er geen inventarisatie van de activa plaatsgevonden. Of de activa daadwerkelijk aanwezig waren, was derhalve niet bekend. De Rekenkamer adviseert om op korte termijn de aanwezige activa te inventariseren teneinde de juistheid van de in de rekening 1989 verantwoorde activa en de staat waarin de activa zich bevinden te kunnen vaststellen.
De Rekenkamer constateerde dat, voor wat betreft de uitgaven van de Kapitaaldienst, dezelfde opmerkingen konden worden geplaatst als die, welke gemaakt waren bij de uitgaven van de Gewone Dienst. Zij volstaat dan ook met een verwijzing naar de door haar bij de Gewone Dienst gemaakte opmerkingen.

7.2 Financiële verhouding bedrijven/instellingen en Land

De Rekenkamer onderzocht in hoeverre de vorderingen en schulden ten aanzien van de bedrijven en instellingen in de rekening 1989 overeenstemden met de gegevens in de administraties van de bedrijven en instellingen. Daartoe werden de gegevens in de rekening 1989 vergeleken met de gegevens in de jaarrekening 1989 van de bedrijven en instellingen.

Door de Directie Financiën werden de onderlinge vorderingen en schulden niet afgestemd. Ten aanzien van de juistheid en volledigheid van de vorderingen op en schulden aan de bedrijven en instellingen per 31 december 1989 bestond dan ook geen zekerheid.

De Rekenkamer constateerde dat de financiële verhouding tussen de Aruba Ports Authority NV (APA) en het Land niet aansloot. Voor het verschil in de gegevens van de APA en die van het Land ad Afl. 16,1 miljoen trof de Rekenkamer geen verklaring aan.

De gegevens van het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal (HOH) en het Land betreffende de financiële verhouding kwamen niet overeen. De in de rekening 1989 voorkomende kapitaalverstrekking (ad Afl. 17,7

miljoen) aan de Stichting Ziekenverpleging Aruba, die het hospitaal exploiteerde, kwam niet voor in de jaarrekening van het HOH. Uit deze jaarrekening en de huurovereenkomst, gesloten tussen de Stichting Ziekenverpleging Aruba en het Land, bleek dat het pand waarin het hospitaal was gevestigd door voornoemde stichting werd gehuurd van het Land en dus niet als activum was opgenomen in de jaarrekening van het hospitaal. De Rekenkamer constateerde dat het pand echter ook niet voorkwam in het overzicht van de bezittingen van het Land, zijnde de "Staat van Investeringen en Afschrijvingen". De in de rekening 1989 voorkomende kapitaalverstrekking is volgens de Rekenkamer onjuist.

De bedrijven en het Land kennen voor hun financiële verrekeningen een rekening-courant. Aangezien het Financieel Grootboek ontbrak kon de Rekenkamer de juistheid van de rekening-courant saldi, zoals die in de jaarrekeningen van de bedrijven voorkwamen, niet vaststellen.

7.3 Leningen uitgegeven gelden

Deze post betrof de door het Land aan bedrijven en instellingen uitgeleende gelden. De administratie van de uitgeleende gelden liet veel te wensen over. Er ontbrak een met de Grootboeken van Uitgaven en van Ontvangsten aansluitende sub-administratie, bevattende een specificatie van de aan derden verstrekte leningen. Door het ontbreken van een adequate leningenadministratie als ook van nadere gegevens over de betreffende boekingen was het voor de Rekenkamer niet mogelijk zich een oordeel te vormen over de volledigheid en juistheid van de uitstaande leningen. De Rekenkamer constateerde dat voor vrijwel geen van de aan bedrijven en instellingen verstrekte leningen leningsovereenkomsten waren afgesloten en dat een aantal van de verstrekte leningen nog door de Staten diende te worden goedgekeurd. Het niet krachtens landsverordening aangaan of verstrekken van geldleningen is in strijd met artikel V.14 van de Staatsregeling van Aruba (AB 1987 no. GT 1).

De Rekenkamer beveelt aan om zo spoedig mogelijk te komen tot een met het Financieel Grootboek aansluitende sub-administratie voor de aan derden verstrekte leningen. Alleen op deze wijze kunnen de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de te ontvangen aflossingen en rente worden gewaarborgd. Tevens beveelt zij aan om voor alle afgesloten leningen, voor zover dat nog niet is gedaan, geldleningsovereenkomsten op te stellen en om alle afgesloten leningen, die de goedkeuring van de Staten ontberen, alsnog ter goedkeuring aan te bieden.

7.4 Leningen opgenomen gelden

Deze post betrof de door het Land van derden ontvangen leningen. De registratie van de opgenomen gelden liet eveneens te wensen over. Er ontbrak een met de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven aansluitende sub-administratie bevattende een specificatie van de van derden ontvangen leningen. Van een groot aantal leningen ontbraken de originele leningsovereenkomsten.
De Rekenkamer constateerde dat de goedkeuring van de Staten ontbrak voor de in 1988 bij een bank aangegane lening van Afl. 2,1 miljoen ten behoeve van de aanschaf van de panden van de erven Arends. Deze lening was ultimo 1995 inmiddels afgelost, echter nog steeds zonder te zijn goedgekeurd door de Staten.

In 1987 was er door het Land een lening afgesloten bij het Algemeen Pensioenfonds van Aruba (APFA) voor de financiering van de bouw van het belastingkantoor (Paardenbaaistraat 10). De Rekenkamer constateerde dat deze lening niet was geformaliseerd en ook niet voorkwam in de administratie van het Land. Door het Land werd over de lening geen rente en aflossing betaald. De te betalen rente werd aan de hoofdsom van de lening toegevoegd. Ultimo 1989 bedroeg de totale lening (inclusief de rente) blijkens de gegevens van het APFA Afl. 11 miljoen. De Rekenkamer beveelt aan om te komen tot een met de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven aansluitende sub-administratie voor de van derden ontvangen leningen. De met het APFA

afgesloten lening zal moeten worden geformaliseerd en in de administratie opgenomen.

7.5 Meerjarenplan

7.5.1 Ontwikkelingsprojecten

De Rekenkamer constateerde dat het saldo in de rekening 1989 niet aansloot met de financiële gegevens van het Administratie Bureau Ontwikkelingsprojecten (ABO). Dit als gevolg van de verschillende boekingswijzen van het Land en ABO. Een groot aantal projecten was ultimo 1989 al in gebruik bij de diverse bedrijven. In de administratie van het Land werden de op deze projecten betrekking hebbende uitgaven van de begrotingspost ontwikkelingsprojecten overgeboekt naar de begrotingsposten van de bedrijven waar deze uitgaven betrekking op hadden. Aangezien de formele overdracht van de overgeboekte activa nog niet had plaatsgevonden waren deze uitgaven in de administratie van het ABO nog steeds geboekt op de desbetreffende ontwikkelingsprojecten. De Rekenkamer beveelt aan om de projecten die reeds bij de bedrijven in gebruik zijn zo spoedig mogelijk formeel over te dragen. Tevens zal dan de met de projecten samenhangende financiering dienen te worden geregeld. Voor de met de projecten samenhangende leningen zullen leningsovereenkomsten dienen te worden opgesteld.

7.5.2 Voorfinanciering ontwikkelingsprojecten

Ultimo 1989 was Afl. 208,3 miljoen aan ontwikkelingshulp van Nederland ontvangen. Een nadere specificatie van dit saldo was niet aanwezig. De Directie Financiën was niet in staat dit bedrag nader toe te wijzen. De volledigheid en juistheid van de post konden derhalve niet worden vastgesteld.

8 Kas- en Reservedienst

8.1 Algemeen

Hoewel de beginsaldi van de diverse posten van de rekening 1989 in totalen aansloten met de eindsaldi van de rekening 1988 was het niet mogelijk om een oordeel te geven over de eindsaldi van de rekening 1989, omdat specificaties ontbraken. In het algemeen kon worden opgemerkt dat, doordat specificaties van de te vorderen en verschuldigde bedragen ontbraken, controle op de juistheid en volledigheid van de posten niet mogelijk was.

8.2 Kasdienst

De Kasdienst kon als volgt worden gespecificeerd:

Overzicht 7: Specificatie Kasdienst (Afl.) ultimo 1989

	Middelen	Uitgaven
Voor derden betaalde bedragen		20.456.590
Voor derden ontvangen bedragen	3.288.840	
T.b.v. het Land ingehouden bedragen	3.470.782	
Verrekeningen met het APFA (voorheen APNA)	30.153.951	
Verrekeningen met SVb	3.180.061	
Verrekeningen i.v.m. automatisering	1.000.468	
Ziekteverzekering	132.790	
Te verrekenen inzake boedelscheiding	130.204.192	
Totaal:	171.431.084	20.456.590

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

Gegeven de door de Rekenkamer geconstateerde onduidelijkheden met betrekking tot de post "Voor derden betaalde bedragen" werd door de Rekenkamer sterk getwijfeld aan de juistheid en de invorderbaarheid van het openstaande saldo.

De post "Verrekeningen met het Algemeen Pensioenfonds van Aruba" (APFA), voorheen het "Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen (APNA)", betrof de aan het pensioenfonds verschuldigde premies inzake pensioenen van ambtenaren en werklieden tot en met ultimo 1989. Volgens het APFA was het Land ultimo 1989 Afl. 46,7 miljoen aan premies verschuldigd. Het verschil ad Afl. 16,6 miljoen kon niet worden verklaard. De Directie Financiën had sinds 1966 de schuld niet meer afgestemd met het APFA (voorheen APNA). De Rekenkamer kon de juistheid en volledigheid van deze post derhalve niet vaststellen.

De post "Te verrekenen boedelscheiding" betrof een gedeelte van de vorderingen op en schulden aan de Nederlandse Antillen, die het Land had met betrekking tot de boedelscheiding per 1 januari 1986. Het beginsaldo van deze post sloot aan met het eindsaldo van 1988. De afname (Afl. 2,7 miljoen) van deze post werd niet nader onderbouwd.
De Rekenkamer kon de juistheid en volledigheid van deze schuld niet vaststellen.

8.3 Reservedienst

De Reservedienst kon als volgt worden gespecificeerd:

Overzicht 8: Specificatie Reservedienst (Afl.) ultimo 1989

	Middelen	Uitgaven
Saldi vroegere dienstjaren	41.792.734	
Nog verschuldigde bedragen	18.118.296	
Gereserveerde middelen bedrijven	24.066.118	
Koersverschillen kapitaalleningen		75.713.323
Voorzieningen	27.709.856	
Totaal:	111.687.004	75.713.323

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

Door het ontbreken van specificaties en onderliggende documentatie kon de Rekenkamer de juistheid en volledigheid van de posten "Saldi uit vroegere dienstjaren" en "Nog verschuldigde bedragen" niet vaststellen.

De post "Voorzieningen" betrof de ten behoeve van de NV Dutchco uit de garantieverplichtingen voortvloeiende betalingen (Afl. 26,8 miljoen) en de aan de Stichting Golfcourse verstrekte lening (Afl. 0,9 miljoen). Naar de mening van de Rekenkamer voorzag de destijds geldende Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1), zoals gewijzigd, niet in de vorming van een dergelijke voorziening en was deze derhalve in strijd met de comptabiliteitsvoorschriften.

9 Reactie op rapport

9.1 Reactie Minister

"Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 24 januari 1997 om de concept-rapporten inzake de jaarrekeningen 1987 tot en met 1989 te becommentariëren het volgende.

Uw aanbevelingen om een situatie te scheppen, waarin de overheidsfinanciën op aanvaardbare wijze worden geregistreerd kan ik onverkort onderschrijven. Het is, zoals u bekend is, het streven van de regering om te komen tot controle van de jaarrekening, hetwelk moet uitmonden in een goedkeurende accountantsverklaring. Teneinde dit te bewerkstelligen heeft de regering een aantal maatregelen genomen. Deze zijn achtereenvolgens:

1. *Voortzetting van het Finar-project.*
2. *Voortzetting van het masterplan inclusief de reorganisatie van een belangrijke middelenfunktie als automatisering.*
3. *Balanssanering, onder meer bestaande uit het formaliseren van de financiële verhouding met bedrijven/instellingen, opschonen debiteuren- en crediteurenbestanden alsook het opschonen van de activalijst.*
4. *Aanpassen en ontwerpen van noodzakelijke wetgeving.*

Hoewel er daar waar er sprake is van organisatieverandering, een permanent ontwikkelingsproces gaande is en er daarom in mindere mate van eindtermijnen gesproken kan worden, zullen de meer technisch gerichte activiteiten hun afronding hebben in de jaarrekeningen 1996 en 1997.

Gelet op het vorenstaande en vanwege enerzijds de gebrekkige kwaliteit van de aanwezige informatie en anderzijds de beperkte relevantie van situaties van ca. 10 jaar geleden acht ik het niet zinvol uw rapporten uitgebreid inhoudelijk te becommentariëren c.q. uitgebreid nader onderzoek te doen naar ontbrekende gegevens en specifikaties, anders dan die in het balanssaneringsproject zijn en zullen worden verricht.

Wat betreft uw aanbeveling om het besluit van de Staten in februari 1996 tot versnelde afwikkeling en globale beoordeling door de Rekenkamer van de jaarrekeningen tot en met 1995, in formele wetgeving te verankeren ben ik van mening dat het besluit van de Staten als zodanig voldoende basis biedt om de onderhavige jaarrekeningen vergezeld van uw rapporten aan de Staten aan te bieden.

Tenslotte wil ik met betrekking tot de gesignaleerde verschillen tussen de eindbalans 1989 en de beginbalans 1990 erop wijzen dat er tot en met 1989 met het zogenaamde kasstelsel werd gewerkt, waarbij er feitelijk geen sprake is van een balans. De in de zogenoemde eindbalans opgenomen posten bestaan uit saldi zoals deze extracomptabel, dat wil zeggen buiten de boekhouding om waren vastgelegd.

Met ingang van 1990 is er sprake van een systeem van dubbel boekhouden, waarbij zowel de kosten en inkomsten alsook de mutaties in de vermogenssfeer intracomptabel worden vastgelegd. De waarderingsgrondslagen van de respectieve posten uit de beginbalans 1990 staan vermeld in de toelichting op de balans 1990. Een verschillenanalyse tussen de beiden systemen is niet mogelijk, gelet op de verschillende uitgangspunten die in beide systemen gehanteerd worden. De beginbalans 1990 zal op zich zelf en mede aan de hand van de bevindingen in het balanssaneringsproces beoordeeld moeten worden."

9.2 Weerwoord Rekenkamer

De Rekenkamer heeft waardering voor de door de Regering genomen maatregelen. Zij ziet met belangstelling de jaarrekeningen 1996 en 1997 tegemoet, waarin de afronding van deze maatregelen tot uiting zal moeten komen.

De Rekenkamer betreurt evenwel de opstelling van de Minister om geen nader onderzoek te doen naar ontbrekende gegevens en specificaties, anders dan die, welke in het balanssaneringsproject zijn en zullen worden verricht. Immers, het balanssaneringsproject is toekomstgericht; op de kwaliteit van de jaarrekening 1989 als verantwoordingsstuk zal dit helaas geen invloed hebben.

Voorts benadrukt de Rekenkamer nogmaals dat zij haar standpunt handhaaft dat het besluit van de Staten -om tot versnelde afwikkeling en globale beoordeling van de jaarrekeningen tot en met 1995 over te gaan- in formele wetgeving had moeten worden verankerd.

Tenslotte merkt de Rekenkamer op dat de Minister in de laatste alinea van zijn commentaar niet inhoudelijk ingaat op het door haar gesignaleerde verschil van Afl. 63,8 miljoen. Gegeven de opzet van het gehanteerde administratie-systeem, bestaande uit een Financieel Grootboek met daarbijbehorende Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven, had dit verschil moeten kunnen worden verklaard.
Bovendien is de Rekenkamer van mening dat, in tegenstelling tot hetgeen de Minister antwoordt, de mutaties naar aanleiding van de stelselwijziging door de controlerende instanties moeten kunnen worden gevolgd en, zo nodig, door de Directie Financiën (nader) worden verklaard.

10 Slotconclusies en aanbevelingen

10.1 Slotconclusies

De Rekenkamer is van mening dat de rekening 1989 niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet, omdat:

- aan een aantal voorschriften van de Comptabiliteitsverordening niet werd voldaan. Dit betrof onder andere het ontbreken van een verklaring van de verschillen tussen de begroting en de werkelijke ontvangsten en uitgaven;
- grote, niet verklaarde, afwijkingen tussen de begroting en de rekening bestonden;
- niet verklaarde verschillen tussen de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven en de rekening bestonden;
- grote aantallen correctieboekingen zonder nadere omschrijving werden uitgevoerd. Op basis van de aanwezige gegevens was het niet mogelijk om de volledigheid van de verwerkte correctieboekingen vast te stellen;
- het Financieel Grootboek ontbrak. Hierdoor was het niet mogelijk om de aansluiting tussen de sub-administraties (Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven) en het Financieel Grootboek vast te stellen. Dit had tot gevolg dat de volledigheid van deze sub-administraties niet kon worden vastgesteld;
- specificaties van posten in de Kapitaaldienst respectievelijk de Kas- en Reservedienst ontbraken;
- een adequate leningen-administratie ontbrak;
- een aantal van de voorkomende leningen, zowel verstrekt als opgenomen, niet door de Staten was geformaliseerd;
- de afrekening van verleende voorschotten niet of ontoereikend plaatsvond;
- documentatie ontbrak waardoor het in veel gevallen niet mogelijk was om de rechtmatigheid van ontvangsten en uitgaven te beoordelen.

Deze tekortkomingen waren voor een zeer groot deel te wijten aan een gebrekkige en slecht functionerende administratie en een tekortschietende administratieve organisatie en het nagenoeg ontbreken van interne controle.

De Rekenkamer is van mening dat ten aanzien van de administratie van het Land sprake was van een zeer zorgwekkende situatie. Aan de meest elementaire begrippen van administreren werd niet voldaan. De Rekenkamer is dan ook van mening dat de financiële administratie over 1989 zodanig slecht was, dat zij totaal geen inzicht gaf in de financiële situatie van het Land. Een extra punt van zorg hierbij is het feit dat de rekening 1989 geen enkele verbetering vertoont ten opzichte van, wellicht zelfs slechter is dan, de rekeningen over 1987 en 1988. Om het geheel niet nog verder te laten afglijden is het noodzakelijk om op korte termijn structurele verbeteringen in de administratie van het Land aan te brengen.

10.2 Aanbevelingen

Op korte termijn zullen maatregelen moeten worden genomen met als doel een situatie te scheppen, waarin de overheidsfinanciën op aanvaardbare wijze worden geregistreerd. Gezien de spilfunctie van de centrale administratie in het gehele administratieve proces van de overheid adviseert de Rekenkamer om een proces in gang te zetten dat er toe zal moeten leiden de administratie bij de Directie Financiën binnen afzienbare tijd op een dusdanig niveau te doen functioneren, dat aan de eisen van de Comptabiliteitsverordening kan worden voldaan.

De Rekenkamer beveelt aan:
- een inventarisatie uit te voeren van de aanwezige activa teneinde de juistheid van de in de rekening 1989 verantwoorde activa en de staat waarin de activa zich bevinden te kunnen vaststellen;
- een aparte, inzichtelijke leningen-administratie op te zetten;
- alle nog niet geformaliseerde leningen alsnog te formaliseren;

- de onderlinge financiële verhoudingen tussen de bedrijven en instellingen en het Land periodiek af te stemmen, zonodig actie te ondernemen om de verschillen te corrigeren dan wel de reeds uitgevoerde correcties nader te onderbouwen;
- de reeds bij bedrijven in gebruik zijnde ontwikkelingsprojecten formeel over te dragen en de met de projecten samenhangende financiering te regelen;
- de gegevens met het APFA betreffende de aan dit fonds verschuldigde bedragen periodiek af te stemmen;
- het verbeteren van de presentatie van de rekening van het Land.

Opgemerkt behoort te worden dat ten tijde van het schrijven van dit rapport werd gewerkt aan de reorganisatie van het overheidsapparaat, onder andere met het doel om te komen tot een verbetering van de administratie. De Rekenkamer ziet met belangstelling de resultaten van deze reorganisatie tegemoet.

11 Samenvatting

De rekening van de Algemene Dienst van het Land Aruba (Land) over het dienstjaar 1989 (rekening 1989) werd op 27 februari 1995 aan de Algemene Rekenkamer Aruba (Rekenkamer) ter controle aangeboden. Aangezien op de rekening door de Centrale Accountantsdienst (CAD) geen accountantscontrole was toegepast zag de Rekenkamer geen kans om met de toenmalige personeelsbezetting aan de aan haar bij Landsverordening Algemene Rekenkamer Aruba (PB 1956 no. 35), zoals gewijzigd, opgelegde taak te voldoen. De Staten stemden uiteindelijk in met het voorstel van de Rekenkamer om de rekening globaal te beoordelen in plaats van deze te controleren. Formalisering van dit besluit heeft ondanks aandringen van de Rekenkamer nog niet plaatsgevonden. Nogmaals beveelt de Rekenkamer aan alsnog hiertoe over te gaan.

De globale beoordeling van de rekening 1989 door de Rekenkamer heeft in 1995 plaatsgevonden. Het onderzoek vond pas eind 1995 plaats aangezien de Rekenkamer door personeelsgebrek daartoe niet eerder in staat was.

De Rekenkamer heeft bij haar onderzoek gebruik gemaakt van de bevindingen van de CAD zoals onder meer vastgelegd in het rapport CAD-94.022 dd. 22 december 1994.

Tijdens haar onderzoek werd de Rekenkamer geconfronteerd met het feit dat veel stukken aangaande de rekening 1989 niet meer aanwezig waren, dat de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven en de rekening niet aansloten en dat er in het grootboek vele duizenden correctieboekingen zonder nadere informatie voorkwamen. Mede hierdoor was het voor de Rekenkamer in veel gevallen niet meer mogelijk om haar onderzoek naar behoren uit te voeren. Het ontbreken van de gegevens bracht met zich mee dat in veel gevallen de ontvangsten en uitgaven niet op rechtmatigheid konden worden beoordeeld.

Eveneens constateerde de Rekenkamer dat de rekening 1989 vele ernstige tekortkomingen vertoonde. Deze tekortkomingen hadden zowel betrekking op formele als op materiële zaken. Zo voldeed de rekening 1989 niet aan een aantal voorschriften van de Comptabiliteitsverordening en bevatte deze vele onverklaarde verschillen.

Gelet op de geconstateerde tekortkomingen is de Rekenkamer van mening dat de rekening 1989 niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet.
De Rekenkamer is tevens van mening dat er ten aanzien van de administratie van het Land sprake is van een zorgwekkende situatie.

Evenals bij de rekeningen 1987 en 1988 beveelt de Rekenkamer tenslotte aan om de financiële administratie bij de Directie Financiën op een zodanig niveau te brengen dat aan de comptabiliteitsvoorschriften kan worden voldaan.

Bijlage 1: Verschil begroting versus rekening per hoofdstuk

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

1 GEWONE DIENST

1.1 Ontvangsten (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	3.500.000	33.137	-/- 3.466.863
II Algemeen Bestuur	4.282.700	4.891.438	608.738
III Justitie	2.607.800	2.791.488	183.688
IV Financiën	234.048.000	265.450.075	31.402.075
V Economische Zaken	4.990.600	7.929.352	2.938.752
VI Publieke Werken	3.356.100	4.704.441	1.348.341
VII Vervoer en Communicatie	11.866.000	8.853.483	-/- 3.012.517
VIII Welzijnszaken	2.974.400	2.118.611	-/- 855.789
IX Volksgezondheid	7.127.700	5.739.792	-/- 1.387.908
X Onderwijs	278.400	247.776	-/- 30.624
Totaal	275.031.700	302.759.593	27.727.893

1.2 Uitgaven (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	1.000.000	0	-/- 1.000.000
II Algemeen Bestuur	22.084.800	24.826.717	2.741.917
III Justitie	32.712.400	35.227.403	2.515.003
IV Financiën	55.924.500	74.790.988	18.866.488
V Economische Zaken	23.012.700	31.847.184	8.834.484
VI Publieke Werken	22.243.800	31.537.228	9.293.428
VII Vervoer en Communicatie	8.772.700	8.516.516	-/- 256.184
VIII Welzijnszaken	47.703.000	55.769.954	8.066.954
IX Volksgezondheid	17.621.000	18.920.017	1.299.017
X Onderwijs	53.594.600	49.244.856	-/- 4.349.744
Totaal	284.669.500	330.680.863	46.011.363

geen accountantscontrole toegepast

2 KAPITAALDIENST - MUTATIES

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

2.1 Ontvangsten (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	0	0	0
II Algemeen Bestuur	295.054	379.696	84.641
III Justitie	404.984	846.608	441.624
IV Financiën	58.940.134	212.045.535	153.105.401
V Economische Zaken	7.464.140	7.149.446	-/- 314.694
VI Publieke Werken	3.171.416	8.781.693	5.610.277
VII Vervoer en Communicatie	1.596.828	7.375.312	5.778.484
VIII Welzijnszaken	104.051	230.025	125.974
IX Volksgezondheid	732.243	136.892	-/- 595.350
X Onderwijs	654.250	1.436.454	782.204
Totaal	73.363.100	238.381.661	165.018.561

2.2 Uitgaven (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	100.000	0	-/- 100.000
II Algemeen Bestuur	2.736.200	1.053.579	-/- 1.682.621
III Justitie	1.881.500	3.405.877	1.524.377
IV Financiën	45.297.600	177.610.972	132.313.372
V Economische Zaken	6.109.000	16.858.078	10.749.078
VI Publieke Werken	10.395.400	21.879.455	11.484.055
VII Vervoer en Communicatie	1.816.300	2.275.464	459.164
VIII Welzijnszaken	74.800	352.737	277.937
IX Volksgezondheid	422.600	87.476	-/- 335.124
X Onderwijs	4.529.100	1.105.648	-/- 3.423.452
Totaal	73.362.500	224.629.286	151.266.786

Bijlage 2: Verschil begroting versus rekening per ECL

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995)

Gewone Dienst Middelen (Afl.)

				Verschil Begroting versus Rekening			
ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Onderschrijding	%	Overschrijding	%
36.25	Accijns op bier	8,000,000.00	9,927,684.88	0.00		1,927,684.88	24.10
36.23	Accijns op gedistilleerd	7,000,000.00	7,392,853.82	0.00		392,853.82	5.61
36.24	Accijns op tabaksartikelen	3,500,000.00	5,157,092.00	0.00		1,657,092.00	47.35
26.36	Activering rente Dutcheo NV	0.00	2,815,935.97	0.00		2,815,935.97	
38.44	Alimentatiebedragen	5,000.00	230.88	4,769.12	95.38	0.00	
38.35	Ambtelijke verklaring	6,600.00	12,638.50	0.00		6,038.50	91.49
37.23	Bel. op openbare verkoop	10,000.00	3,352.97	6,647.03	66.47	0.00	
08.10	Bijdr afd VIII$6 in kn.bezoldiging	2,109,100.00	2,144,536.42	0.00		35,436.42	1.68
26.11	Bijdr bedr wgns rente kap.lening	5,348,300.00	7,586,360.00	0.00		2,238,060.00	41.85
16.16	Bijdr. in de verpleegkosten	2,000,000.00	843,212.15	1,156,787.85	57.84	0.00	
16.11	Bijdr.casinohouders	900,000.00	768,111.27	131,888.73	14.65	0.00	
39.25	Bijdr.kstn Koninkijke Marine	1,500,000.00	1,385,611.23	114,388.77	7.63	0.00	
27.20	Bijdr.Landsloterij	1,500,000.00	500,000.00	1,000,000.00	66.67	0.00	
36.22	Bijzondere invoerrechten	30,000,000.00	27,307,895.83	2,692,104.17	8.97	0.00	
16.17	Boekvergoeding	1,000.00	0.00	1,000.00		0.00	
38.11	Boeten	200,000.00	164,399.20	35,600.80	17.80	0.00	
38.11	Boeten belastingverplichtingen	15,000.00	39,405.00	0.00		24,405.00	162.70
38.13	Boeten ing. art. 56a Inkomstenbel.	0.00	251,059.86	0.00		251,059.86	
38.25	Cursusgelden	9,500.00	19,260.02	0.00		9,760.02	102.74
26.20	Depositorente kasgelden	1,500,000.00	1,223,187.14	276,812.86	18.45	0.00	
36.31	Deviezenprovisie	6,000,000.00	8,131,757.09	0.00		2,131,757.09	35.53
16.41	Dienstverl afd PZ tbv bedrijven	206,000.00	498,841.00	0.00		292,841.00	142.16
16.41	Dienstverl SCC tbv bedrijven	300,000.00	282,401.57	17,598.43	5.87	0.00	
16.41	Dienstverl tbv bedrijven	0.00	20,600.00	0.00		20,600.00	
16.12	Dienstverlening aan derden	210,000.00	545,985.77	0.00		335,985.77	159.99
08.02	Dienstverlening SCC tbv Alg Dienst	1,270,500.00	1,756,834.20	0.00		486,334.20	38.28
38.41	Dienstverlening SCC tbv.Alg.Dienst	90,000.00	449,519.57	0.00		359,519.57	399.47
46.03	Dienstverl. door SCC	235,000.00	351,201.75	0.00		116,201.75	49.45
38.36	Dienstverl.in-uitvoer goed.	1,000,000.00	1,109,509.90	0.00		109,509.90	10.95
16.43	Dienstverl.Landmeetkunde	500,000.00	0.00	500,000.00		0.00	
28.00	Dividend aandelen	2,000,000.00	0.00	2,000,000.00		0.00	
28.11	Erfpachtsrecht	1,539,100.00	2,270,626.37	0.00		731,526.37	47.53
26.35	Fin.kosten VUT regeling	0.00	514,874.50	0.00		514,874.50	
36.81	Gebruiksbelasting	40,000.00	14,069.57	25,930.43	64.83	0.00	
36.34	Griffierechten	0.00	26,796.06	0.00		26,796.06	
36.80	Grondbelasting	4,000,000.00	2,523,153.77	1,476,846.23	36.92	0.00	
16.36	Huur bedrijfsgeb.	278,900.00	208,616.10	70,283.90	25.20	0.00	
28.10	Huur v grond en water	175,900.00	292,908.97	0.00		117,008.97	66.52
16.30	Huur van gebouwen	15,300.00	163,226.50	0.00		147,926.50	966.84
16.34	Huur van markthallen	0.00	3,072.00	0.00		3,072.00	
16.31	Huur volkswoningen	0.00	3,773.00	0.00		3,773.00	
16.54	Inkomsten der Posterijen	4,000,000.00	4,000,000.00	0.00		0.00	
38.37	Inkomsten Hypotheek en kadaster	300,000.00	297,600.50	2,399.50	0.80	0.00	
38.38	Inkomsten vd Landmeetk dnst vh kadaster	250,000.00	627,027.53	0.00		377,027.53	150.81
37.20	Inkomstenbelasting	25,000,000.00	26,803,238.06	0.00		1,803,238.06	7.21
36.10	Invoerrechten	32,000,000.00	42,280,977.78	0.00		10,280,977.78	32.13
38.12	Keuring stoomwezen	3,000.00	235.40	2,764.60	92.15	0.00	
38.20	Legesbesluit	15,000.00	32,137.06	0.00		17,137.06	114.25
36.20	Logeergastenbelasting	10,000,000.00	6,495,842.05	3,504,157.95	35.04	0.00	
37.21	Loonbelasting	55,000,000.00	70,701,381.82	0.00		15,701,381.82	28.55
36.61	Motorrijtuigbelasting	5,500,000.00	5,848,263.60	0.00		348,263.60	6.33
38.32	Naturalisatiegelden	10,000.00	61,407.77	0.00		51,407.77	514.08
39.00	Ontv schenkingen v Ned tbv UNDP bijstand	0.00	130,312.00	0.00		130,312.00	
16.17	Ontv. terz vd munttelefoon	400.00	1,116.50	0.00		716.50	179.13
38.39	Ontv. terzake Luchtvaart	10,000.00	95.20	9,904.80	99.05	0.00	
39.20	Ontv.schenkingen	800,000.00	633,128.00	166,872.00	20.86	0.00	
38.28	Opbr gebruik Universiteitbibl door derden	6,000.00	0.00	6,000.00		0.00	
16.12	Opbr v werken voor derden	0.00	1,805.58	0.00		1,805.58	
38.38	Opbr wgns verrichte inspecties ed betr. scheepvaart	5,000.00	90.00	4,910.00	98.20	0.00	
36.15	Opbrengst olie-exploitatie	0.00	213,890.28	0.00		213,890.28	
38.29	Opbrengst werkboekjes	4,200.00	0.00	4,200.00		0.00	
28.12	Optierechten	300,000.00	521,273.49	0.00		221,273.49	73.76
38.43	Ouderlijke bijdr in de studiebeurzen	150,000.00	72,333.69	77,666.31	51.78	0.00	

geen accountantscontrole toegepast

Gewone Dienst Middelen (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
08.70	Ouderlijke bijdrage	10,000.00	0.00	10,000.00		0.00	
36.82	Overdrachtsbelasting	2,000,000.00	4,328,900.27	0.00		2,328,900.27	116.45
06.00	Overige ontvangsten	3,504,500.00	1,740,388.10	1,764,111.90	50.34	0.00	
26.34	Overige rente	0.00	6,370.66	0.00		6,370.66	
38.46	Pensioenbijdr tbv W.W.P	16,500.00	17,853.57	0.00		1,353.57	8.20
38.27	Precariorechten	0.00	21,381.69	0.00		21,381.69	
38.51	Premie ziektekosten	3,200.00	3,763.20	0.00		563.20	17.60
36.71	Rechten ingevolge bioscoop verordening Aruba	400.00	0.00	400.00		0.00	
36.42	Registratie vergunningen	0.00	7.50	0.00		7.50	
36.41	Registratiegelden	0.00	0.00	0.00		0.00	
36.40	Registratierecht	10,000.00	0.00	10,000.00		0.00	
26.00	Rente belastingvordering	400,000.00	0.00	400,000.00		0.00	
26.30	Rente hypotheken	1,000.00	106.95	893.05	89.31	0.00	
26.31	Rente op voorschotten	15,000.00	98,068.47	0.00		83,068.47	553.79
26.12	Rente vergoeding bedr wgns rek-courant	0.00	729,119.00	0.00		729,119.00	
26.10	Rente v.verstrekte leningen	3,418,900.00	613,019.01	2,805,880.99	82.07	0.00	
38.26	Retibutie ing retr.bes. Openbare leeszaal	61,000.00	86,452.55	0.00		25,452.55	41.73
38.02	Retributie ing retr.besl. Rioolafvoer	50,000.00	253.83	49,746.17	99.49	0.00	
38.20	Retributies en leges	6,623,500.00	4,870,604.64	1,752,895.36	26.46	0.00	
39.00	Schenking Ned tbv toerisme promotie	0.00	366,920.00	0.00		366,920.00	
38.25	Schoolgelden	64,000.00	70,965.52	0.00		6,965.52	10.88
37.22	Solidariteitsbelasating	0.00	2,805,441.07	0.00		2,805,441.07	
36.91	Speelvergunningsrecht	6,500,000.00	4,716,766.88	1,783,233.12	27.43	0.00	
38.15	Successie- en overgangsbelasting	250,000.00	164,714.15	85,285.85	34.11	0.00	
38.23	Taksen ing Landsbesl. intel. eigendom	500,000.00	485,548.00	14,452.00	2.89	0.00	
38.50	Terugontv. kosten Bon Bini festival	0.00	12,306.00	0.00		12,306.00	
38.42	Terugontv. teveel bet. vergoeding	0.00	6.00	0.00		6.00	
38.45	Terugontv. van Landspensioenen	0.00	10.00	0.00		10.00	
38.49	Terugontv.kstn adviezen	612,000.00	0.00	612,000.00		0.00	
38.40	Terugontv.kstn geneesk.behandeling	153,600.00	68,933.19	84,666.81	55.12	0.00	
38.47	Terugontv.kstn geneesk.behandeling	10,000.00	0.00	10,000.00		0.00	
16.21	ToesLop werken voor derden	80,000.00	0.00	80,000.00		0.00	
27.00	Uitk LHD wgns voordelig saldo	725,100.00	924,252.00	0.00		199,152.00	27.47
27.00	Uitk SETAR wgns voordelig saldo	3,425,300.00	2,500,000.00	925,300.00	27.01	0.00	
27.00	Vergoeding DOW wgns voordelig saldo interne bedr.	105,800.00	0.00	105,800.00		0.00	
38.28	Vergoeding voor het gebruik v leermiddelen	0.00	0.00	0.00		0.00	
16.50	Vergoeding voor verleende diensten	0.00	63,268.40	0.00		63,268.40	
36.73	Vergunningsrecht	10,000.00	35,950.00	0.00		25,950.00	259.50
36.70	Vergunningsrecht	0.00	590,508.14	0.00		590,508.14	
16.13	Verg.voor verl.diensten	0.00	6,468.90	0.00		6,468.90	
16.14	Verg.voor verl.diensten	0.00	275.00	0.00		275.00	
16.15	Verg.voor verl.diensten	5,000.00	5,340.00	0.00		340.00	6.80
16.37	Verhuur v schoollokalen	11,500.00	0.00	11,500.00		0.00	
16.38	Verhuur v.opslagpl.	17,500.00	28,676.35	0.00		11,176.35	63.86
16.16	Verk aan bedrijven en gezinnen	1,000.00	860.05	139.95	14.00	0.00	
16.10	Verk boek en drukwerk	7,600.00	2,565.13	5,034.87	66.25	0.00	
38.24	Verk. graafplaatsen	500.00	0.00	500.00		0.00	
36.60	Verk.nummerplaten	130,000.00	104,293.00	25,707.00	19.77	0.00	
16.20	Verstrekkingen	475,000.00	5,484.45	469,515.55	98.85	0.00	
38.10	Vervolgingskosten	15,000.00	29,926.10	0.00		14,926.10	99.51
27.10	Winstaandeel Bank van Aruba	3,500,000.00	3,381,931.11	118,068.89	3.37	0.00	
37.10	Winstbelasting	23,000,000.00	23,319,330.78	0.00		319,330.78	1.39
36.40	Zegelbelasting	1,000,000.00	2,151,980.40	0.00		1,151,980.40	115.20
38.20	Zegelbelasting	2,500,000.00	2,692,831.32	0.00		192,831.32	7.71
36.16	Zero tax	1,000,000.00	275,000.00	725,000.00	72.50	0.00	
	Totaal	275,031,700.00	302,759,592.52	25,139,664.99	9.14	52,867,557.51	19.22
	Afwijking			27,727,892.52	10.08		

Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

Ecl	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
12.69	Aankoop audiovisueel materiaal	19,800.00	2,269.81	17,530.19	88.54	0.00	
12.52	Aankoop veestapel	0.00	500.00	0.00		500.00	
12.07	Aankopen	661,900.00	327,276.41	334,623.59	50.56	0.00	
12.66	Aanschaf boeken/periodieken	180,000.00	173,957.75	6,042.25	3.36	0.00	
12.28	Aanschaf grondstof/gereedschap etc	611,500.00	188,953.51	422,546.49	69.10	0.00	
11.40	Aanvullingsbijdrage aan het APNA	12,020,700.00	18,203,188.06	0.00		6,182,488.06	51.43
44.40	Aanvullingsbijdrage APNA	2,084,600.00	1,920,698.00	163,902.00	7.86	0.00	
11.41	Aanvullingsbijdrage WPF	138,600.00	238,824.72	0.00		100,224.72	72.31
12.23	Advertenties en voorlichting	379,800.00	336,832.25	42,967.75	11.31	0.00	
14.37	Afbraak woningen/gebouwen	20,000.00	1,250.00	18,750.00	93.75	0.00	
03.70	Afdr. zekerh. gestelde not kosten	10,000.00	0.00	10,000.00		0.00	
41.05	Afnemen rijexamens	25,200.00	23,600.00	1,600.00	6.35	0.00	
44.54	Applicatiecursussen lich. opv.	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.75	Begrafeniskosten	50,000.00	111,480.86	0.00		61,480.86	122.96
12.45	Behoud natuur en monumenten	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.80	Bestrijding besmett. ziekten	55,000.00	25,250.82	29,749.18	54.09	0.00	
12.47	Bestrijding hondenoverlast	200.00	97.15	102.85	51.43	0.00	
12.36	Bestrijding planten- en dierziekten	9,000.00	2,385.52	6,614.48	73.49	0.00	
44.01	Bevordering avond HAVO	139,000.00	191,206.20	0.00		52,206.20	37.56
44.02	Bevordering avond MAVO	150,000.00	15,293.00	134,707.00	89.80	0.00	
12.65	Bevordering Handel en Industrie	675,000.00	402,858.03	272,141.97	40.32	0.00	
44.57	Bevordering recreatie	30,000.00	101,207.47	0.00		71,207.47	237.36
12.08	Bevordering seminars	153,000.00	63,395.20	89,604.80	58.57	0.00	
44.07	Bevordering studie op Aruba	184,800.00	48,455.36	136,344.64	73.78	0.00	
33.21	Bevord. culturele doeleinden	65,000.00	78,246.10	0.00		13,246.10	20.38
44.52	Bevord. sport op scholen	86,500.00	13,489.33	73,010.67	84.41	0.00	
12.00	Bevord. toerisme ih algemeen	2,321,600.00	992,756.90	1,328,843.10	57.24	0.00	
12.03	Bevord. toerisme in Canada	150,000.00	48,620.10	101,379.90	67.59	0.00	
12.01	Bevord. toerisme in de VS	5,900,000.00	6,899,200.90	0.00		999,200.90	16.94
12.05	Bevord. toerisme in Europa	771,000.00	1,695,537.33	0.00		924,537.33	119.91
12.02	Bevord. toerisme in Zuid Amerika	1,046,000.00	1,567,200.49	0.00		521,200.49	49.83
12.48	Bevord. toerisme verre oosten	0.00	160,198.25	0.00		160,198.25	
12.04	Bevord. toer. uit Miden Am en Car.	240,000.00	217,853.46	22,146.54	9.23	0.00	
33.23	Bevord.cult.doel. ihk v toerisme	32,000.00	0.00	32,000.00		0.00	
12.53	Bewaarloon	1,300.00	441.26	858.74	66.06	0.00	
11.10	Bezoldigingen	78,824,000.00	76,771,569.69	2,052,430.31	2.60	0.00	
03.02	Bijdrage aan SCC	1,270,500.00	1,756,834.20	0.00		486,334.20	38.28
32.10	Bijdrage aan Tele Aruba NV	0.00	0.00	0.00		0.00	
32.11	Bijdrage ad AHTTC	0.00	0.00	0.00		0.00	
32.20	Bijdrage ad FCCA	1,012,400.00	0.00	1,012,400.00		0.00	
03.64	Bijdrage onderhoudsfonds	8,800.00	0.00	8,800.00		0.00	
41.01	Bijdrage solidariteitsfonds	3,475,400.00	3,475,000.00	400.00	0.01	0.00	
03.10	Bijdr. afd IX $4 in kstn bezold.	2,109,100.00	2,144,536.42	0.00		35,436.42	1.68
15.00	Bijdr. Kapitaaldienst ivm afschrijvingen	5,759,900.00	23,336,872.10	0.00		17,576,972.10	305.16
14.41	Bijk. werken/verkeersverbindingen	210,000.00	21,022.89	188,977.11	89.99	0.00	
12.76	Bijz. hulpm. tbv doven/blinden	25,000.00	26,439.00	0.00		1,439.00	5.76
01.09	Bonbini festival	35,000.00	44,804.16	0.00		9,804.16	28.01
12.31	Brandbeveiliging	5,200.00	0.00	5,200.00		0.00	
12.15	Bureaubehoeften	1,247,900.00	655,955.98	591,944.02	47.44	0.00	
12.51	Collecteloon	8,000.00	27,107.31	0.00		19,107.31	238.84
11.30	Compensatietoeslag AOV/AWW	3,409,700.00	3,702,523.16	0.00		292,823.16	8.59
34.10	Contributies	173,700.00	308,354.63	0.00		134,654.63	77.52
12.88	Controle op samenst. jaarrek.	0.00	0.00	0.00		0.00	
44.91	Curatorenvergoeding.	0.00	33,250.00	0.00		33,250.00	
12.13	Dienstkleding	467,700.00	399,128.98	68,571.02	14.66	0.00	
34.23	Eenm. kstn art 16 Verl. Maats.	55,000.00	48,835.35	6,164.65	11.21	0.00	
31.21	Elektr. buitendistr.	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.67	Evaluatie comm. voortg. onderwijs	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.98	Geheime uitgaven	30,000.00	30,000.00	0.00		0.00	0.00
33.10	Geldelijke onderst. behoeftigen	10,000,000.00	10,757,511.75	0.00		757,511.75	7.58
11.22	Geneeskundige behandeling en keuring	5,418,700.00	5,652,294.83	0.00		233,594.83	4.31
12.32	Grondbelasting	105,000.00	0.00	105,000.00		0.00	
14.30	Grondruilingen	15,000.00	0.00	15,000.00		0.00	
33.15	Gunstgaven	200,000.00	9,500.00	190,500.00	95.25	0.00	
14.50	Herstructurering RWZI	0.00	42,360.00	0.00		42,360.00	
11.18	Hospitantengeld	310,300.00	16,384.95	293,915.05	94.72	0.00	
12.71	Hosp. verpl, medicijnen etc	14,168,000.00	19,357,489.13	0.00		5,189,489.13	36.63
14.44	Huisnummering/straatnaamborden	135,000.00	402,788.30	0.00		267,788.30	198.36
12.20	Huisvesting	3,847,900.00	3,997,431.06	0.00		149,531.06	3.89
33.11	Huursubsidie	636,500.00	0.00	636,500.00		0.00	
12.18	Huur/onderhoud machines	724,400.00	664,748.41	59,651.59	8.23	0.00	
12.58	Instandhouding waterplas Bubali	600.00	0.00	600.00		0.00	
11.20	Kindertoelage	1,776,000.00	1,764,491.56	11,508.44	0.65	0.00	
12.59	Koersverschillen/bankkosten	200,000.00	41,029.77	158,970.23	79.49	0.00	(79.49)

geen accountantscontrole toegepast

Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

Ecl	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
39.20	Kosten ABO	0.00	633,128.00	0.00		633,128.00	
12.30	Kosten bijscholing personeel	482,200.00	293,613.07	188,586.93	39.11	0.00	
11.29	Kosten colleges van beroep	2,500.00	0.00	2,500.00		0.00	
12.60	Kosten door derden gelev. prestaties	1,356,400.00	1,298,921.56	57,478.44	4.24	0.00	(4.24)
01.01	Kosten ivm officiele bezoeken	10,000.00	0.00	10,000.00		0.00	
01.04	Kosten ivm parlementair bezoek	45,000.00	152,071.11	0.00		107,071.11	237.94
12.73	Kosten krankzinnigenverpl.	1,900,000.00	8,625.39	1,891,374.61	99.55	0.00	
12.89	Kosten opmaken not. akten	60,000.00	7,927.60	52,072.40	86.79	0.00	
12.68	Kosten organiseren exposities	500.00	124.50	375.50	75.10	0.00	
12.92	Kosten oudercommissies	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.95	Kosten uitvoering boedelscheiding	0.00	163,581.50	0.00		163,581.50	
12.37	Kosten van arrestanten	562,800.00	815,421.64	0.00		252,621.64	
11.13	Kosten van Commissies	700,800.00	35,740.00	665,060.00	94.90	0.00	
12.39	Kosten verwijderen vreemdelingen	10,000.00	17,335.85	0.00		7,335.85	73.36
01.02	Kosten viering 18 maart	25,000.00	40,941.88	0.00		15,941.88	63.77
01.10	Kosten viering Status Aparte	0.00	0.00	0.00		0.00	
01.05	Kosten voorbereiden projekten	500,000.00	0.00	500,000.00		0.00	
12.91	Kstn gev.min. te Washington	150,000.00	1,852.46	148,147.54	98.77	0.00	
13.10	Kstn ivm militaire dienstplicht	31,000.00	26,000.00	5,000.00	16.13	0.00	
44.08	Kstn leerl. op Ned Ant.	0.00	4,550.00	0.00		4,550.00	
12.10	Kstn uit-, terug- en overplaatsing	685,000.00	819,266.70	0.00		134,266.70	19.60
21.11	Kstn/disagio binnenl. geldlen.	2,000.00	14,499.36	0.00		12,499.36	624.97
21.25	Kstn/disagio buitenl. geldlen.	1,000.00	0.00	1,000.00		0.00	
12.82	Lab. onderzoeken eet-drinkwaren	3,600.00	0.00	3,600.00		0.00	
44.88	Literatuur	55,300.00	24,500.00	30,800.00	55.70	0.00	
12.17	Literatuur	204,900.00	127,176.56	77,723.44	37.93	0.00	
11.11	Lonen	6,845,400.00	6,472,113.38	373,286.62	5.45	0.00	
12.26	Onderhoud- en bedrijfskosten	7,266,400.00	5,024,885.13	2,241,514.87	30.85	0.00	
14.11	Onderhoud stranden	0.00	29,083.61	0.00		29,083.61	
14.15	Onderhoud verkeerslichten	42,000.00	20,890.04	21,109.96	50.26	0.00	
14.40	Onderhoud wegen	3,150,000.00	4,963,824.75	0.00		1,813,824.75	57.58
12.43	Onderh. openb begraafplaatsen	0.00	0.00	0.00		0.00	
14.49	Onderh. overh. geb. & dienstwon.	2,400,000.00	1,363,525.94	1,036,474.06	43.19	0.00	
14.42	Onderh. riolen/duikers	644,800.00	1,444,591.96	0.00		799,791.96	124.04
12.86	Onderzoek en studie	90,000.00	0.00	90,000.00		0.00	
12.83	Onderz. drinkwater	15,000.00	0.00	15,000.00		0.00	
12.84	Onderz./keuring horeca/winkelpers.	100,000.00	396.00	99,604.00	99.60	0.00	
01.00	Onvoorziene uitgaven	1,750,000.00	0.00	1,750,000.00		0.00	
12.99	Overige uitgaven	46,400.00	27,813.86	18,586.14	40.06	0.00	
12.90	Overige uitgaven	0.00	2,264.00	0.00		2,264.00	
44.06	Overtochtskosten	12,700.00	37,595.97	0.00		24,895.97	196.03
11.12	Overwerk	2,728,500.00	5,362,075.59	0.00		2,633,575.59	96.52
11.60	Pensioenen	14,981,200.00	12,800,959.38	2,180,240.62	14.55	0.00	
11.62	Pensioenen niet verzekerden	0.00	0.00	0.00		0.00	
11.63	Pens. gewezen ambt & werklieden	1,410,900.00	41,729.12	1,369,170.88	97.04	0.00	
12.87	Perceptiekosten	205,000.00	59,849.92	145,150.08	70.80	0.00	
11.02	Pers.kstn Kb Gev. Min Washington	200,000.00	0.00	200,000.00		0.00	
21.26	Provisie afl. obligatielen.	15,000.00	7,915.97	7,084.03	47.23	0.00	
44.51	Pr.soc. risicodekking uitgez. krachten	99,100.00	70,436.20	28,663.80	28.92	0.00	
11.51	Pr.soc. risicodekking uitgez. krachten	149,400.00	168,567.37	0.00		19,167.37	12.83
12.61	Rechtskundige en andere adviezen	1,247,800.00	1,616,897.61	0.00		369,097.61	29.58
12.11	Reis- en verblijfskosten	905,700.00	2,165,423.45	0.00		1,259,723.45	139.09
33.13	Reiskosten onvermogenden	1,500.00	0.00	1,500.00		0.00	
21.27	Rente financ. onrendab. projekten	7,543,200.00	8,804,188.91	0.00		1,260,988.91	16.72
21.28	Rente financ. rendab. projekten	2,354,600.00	75,357.32	2,279,242.68	96.80	0.00	
21.10	Rente kap.lening.(ex mjp-leningen)	906,400.00	950,249.79	0.00		43,849.79	4.84
21.51	Rente kasgelden	0.00	1,225.25	0.00		1,225.25	
21.29	Rente op geplaatst schatk.pap.	1,600,000.00	2,659,665.50	0.00		1,059,665.50	
21.30	Rente op huurkoop	0.00	5,617.44	0.00		5,617.44	
12.21	Representatiekosten	197,500.00	475,906.31	0.00		278,406.31	140.97
12.06	Research en Marketing	60,000.00	3,116.80	56,883.20	94.81	0.00	
11.31	Schadeloosstellingen	253,000.00	149,266.67	103,733.33	41.00	0.00	
33.00	Schadevergoeding	0.00	10,000.00	0.00		10,000.00	
12.27	Schoolbehoeften, leer- en hulpmiddelen	650,300.00	352,418.45	297,881.55	45.81	0.00	
12.50	Schoonmaakcampagnes	20,000.00	5,396.00	14,604.00	73.02	0.00	
11.70	Sociale premies Nederland	0.00	75,192.60	0.00		75,192.60	
12.24	Speciaal drukwerk	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.63	Specialisten	0.00	1,847,460.14	0.00		1,847,460.14	
44.55	Sportcursussen vd jeugd	30,000.00	12,480.00	17,520.00	58.40	0.00	
44.05	Studiebeurzen	3,412,400.00	3,144,475.99	267,924.01	7.85	0.00	
33.20	Subsidies	1,553,500.00	3,248,992.10	0.00		1,695,492.10	109.14
14.45	Taximeters	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.85	Teerkosten	0.00	147,153.09	0.00		147,153.09	
33.22	Tegemk. kstn onderwijsdagen Aruba	500.00	0.00	500.00		0.00	

geen accountantscontrole toegepast

Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

Ecl	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
44.85	Tegem.koming bijz scholen adm kstn	115,600.00	92,011.00	23,589.00	20.41	0.00	
12.16	Telefoon en telex	1,844,300.00	2,168,179.51	0.00		323,879.51	17.56
44.84	Testen van adspirant leerlingen	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.33	Testen van adspirant leerlingen	6,000.00	2,227.28	3,772.72	62.88	0.00	
44.53	Trainerscursussen	43,000.00	3,290.52	39,709.48	92.35	0.00	
12.38	Uitgassen en ontsmetten van schepen	5,000.00	0.00	5,000.00		0.00	
12.55	Uitg. in belang vd visserij	900.00	450.00	450.00	50.00	0.00	
32.10	Uitk ad APA NV	0.00	0.00	0.00		0.00	
32.10	Uitk ad NV Arubus	1,631,000.00	1,485,000.00	146,000.00	8.95	0.00	
42.03	Uitk ing LV Ouderdomsvoorz.	450,000.00	749,160.00	0.00		299,160.00	66.48
33.12	Uitk ing. LV ongevallenverz.	2,500.00	2,659.20	0.00		159.20	6.37
11.16	Uitkeringen aan deelnemers	539,000.00	20,140.24	518,859.76	96.26	0.00	
11.19	Uitkeringen/overige beloningen	2,296,800.00	4,816,394.65	0.00		2,519,594.65	109.70
22.00	Uitk. DOW ivm nadelig expl. saldo	0.00	3,605,250.00	0.00		3,605,250.00	
22.00	Uitk. LHD ivm nadelig expl. saldo	0.00	0.00	0.00		0.00	
22.00	Uitk. WEB ivm nadelig expl. saldo	3,374,400.00	6,939,989.00	0.00		3,565,589.00	105.67
12.62	UNDP-bijstand	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.81	Vacinaties	71,800.00	53,773.47	18,026.53	25.11	0.00	
11.21	Vakantie-uitkering	66,000.00	34,099.80	31,900.20	48.33	0.00	
12.35	Veevoeder	342,100.00	150,049.10	192,050.90	56.14	0.00	
12.54	Verbetering vd Veeteelt	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.44	Verfraaing van straten	0.00	53,094.00	0.00		53,094.00	
12.49	Verg DOW int. bedr./arch. bur	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.22	Vergaderkosten	53,500.00	41,366.96	12,133.04	22.68	0.00	
33.14	Vergoeding aan pleegouders	50,000.00	0.00	50,000.00		0.00	
12.40	Vergoeding meetwerkzaamheden	162,000.00	99,639.66	62,360.34	38.49	0.00	
12.57	Vergoeding pro deo zaken	0.00	223,184.50	0.00		223,184.50	
44.83	Verg. beschikb. stellen lokalen	106,100.00	0.00	106,100.00		0.00	
12.40	Verg. DOW plantsoenen/beplantingen	1,705,000.00	1,364,969.50	340,030.50	19.94	0.00	
44.22	Verg. geneesk. beh./keuring	1,345,300.00	635,559.29	709,740.71	52.76	0.00	
44.18	Verg. hospitantengeld	3,000.00	0.00	3,000.00		0.00	
44.20	Verg. kindertoelagen	171,400.00	154,688.50	16,711.50	9.75	0.00	
44.92	Verg. kosten oudercomm.	0.00	0.00	0.00		0.00	
12.41	Verg. kstn rwzi en buitendienst WEB	264,200.00	2,632,079.00	0.00		2,367,879.00	896.24
44.82	Verg. leer/hulpmidd./onderh. meub.	985,600.00	1,019,906.00	0.00		34,306.00	3.48
34.20	Verg. Ned Ant Meteo dienstverl.	480,000.00	614,375.00	0.00		134,375.00	27.99
44.81	Verg. onderh/schoonm/verz. scholen	1,173,100.00	1,137,444.95	35,655.05	3.04	0.00	
44.12	Verg. overwerk	0.00	336,374.54	0.00		336,374.54	
44.70	Verg. reiskosten	29,000.00	15,240.50	13,759.50	47.45	0.00	
44.71	Verg. representatiekosten	7,500.00	0.00	7,500.00		0.00	
12.42	Verg. SETAR kstn publ. telefoons	40,000.00	35,423.76	4,576.24	11.44	0.00	
44.30	Verg. toeslag AOV/AWW	724,500.00	750,346.73	0.00		25,846.73	3.57
11.02	Verg. toezicht	184,000.00	360.00	183,640.00	99.80	0.00	
44.09	Verg. typelessen (ETAO leerl.)	45,000.00	34,986.25	10,013.75	22.25	0.00	
44.90	Verg. uitg. goede gang v zaken	148,600.00	38,300.00	110,300.00	74.23	0.00	
44.19	Verg. uitk/overige beloningen	130,000.00	174,145.56	0.00		44,145.56	33.96
44.80	Verg. uit/teruz/overplaatsing	490,000.00	36,611.27	453,388.73	92.53	0.00	
44.10	Verg. van bezoldigingen	20,816,400.00	19,121,004.45	1,695,395.55	8.14	0.00	
12.74	Verg. verlosk. hulp	100,000.00	108,495.00	0.00		8,495.00	8.50
44.89	Verg. voor door derden gel. prest.	0.00	12,579.00	0.00		12,579.00	
12.85	Verg.Dnst Landm.kunde ivm meetwerk	320,000.00	0.00	320,000.00		0.00	
14.43	Verg.huurbeeind.geb.en ongeb.eigend.	10,000.00	0.00	10,000.00		0.00	
44.05	Verkeersonderwijs	10,000.00	10,000.00	0.00		0.00	
12.29	Verkiezingen	390,600.00	147,586.48	243,013.52	62.22	0.00	
12.72	Verpl./verzorg. buitenland	2,000,000.00	4,897,527.57	0.00		2,897,527.57	144.88
12.12	Vervoer	2,496,500.00	3,278,611.62	0.00		782,111.62	31.33
44.86	Vervoer	22,900.00	14,332.94	8,567.06	37.41	0.00	
11.61	Vervroegde uittreding	0.00	1,770,884.61	0.00		1,770,884.61	
12.14	Verzekeringen	382,500.00	645,039.29	0.00		262,539.29	68.64
12.79	Verzorging van kinderen	816,000.00	871,102.96	0.00		55,102.96	6.75
12.78	Verz. gebrekkige kinderen	1,003,800.00	1,757,616.68	0.00		753,816.68	75.10
12.77	Verz. ouden van dagen	3,371,000.00	3,986,594.55	0.00		615,594.55	18.26
01.07	Volksfeesten	0.00	1,430.00	0.00		1,430.00	
12.09	Voorraden orkaangevaar	15,000.00	1,182.45	13,817.55	92.12	0.00	
25.00	Voorziening garantie Dutchco	0.00	6,839,246.55	0.00		6,839,246.55	
11.27	Wachtgelden	257,700.00	1,906.84	255,793.16	99.26	0.00	
11.26	Was- en strijkloon	18,500.00	19,884.45	0.00		1,384.45	7.48
	Totaal	284,669,500.00	330,680,861.84	30,546,246.04	10.73	76,557,607.88	26.89
	Afwijking			46,011,361.84	16.16		

Kapitaaldienst Middelen (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
Beginsaldo							
08.00	Beginsaldo MJP-leningen	320,236,589.00	287,858,210.90	32,378,378.10	10.11	0.00	
08.00	Beginsaldo opgenomen leningen	9,036,000.00	43,288,471.47	0.00		34,252,471.47	379.07
59.10	Beginsaldo schenkingen	0.00	195,200,078.31	0.00		195,200,078.31	
08.00	Beginsaldo waarborgsommen	342,653.00	822,665.84	0.00		480,012.84	140.09
	Totaal	329,615,242.00	527,169,426.52	32,378,378.10		229,932,562.62	
Mutaties							
86.22	Aflossing verstrekt kapitaal (hospitaal)	0.00	0.00	0.00		0.00	
87.00	Afloss. hypothecaire geldl. volksw.	10,000.00	4,807.50	5,192.50	51.93	0.00	
86.15	Afloss. kap National Oil Company	0.00	7,003.00	0.00		7,003.00	
81.65	Afloss. kap.schuld FCCA	0.00	11,264.00	0.00		11,264.00	
87.06	Afloss. verstrek. kasvoorsch.	5,000.00	0.00	5,000.00		0.00	
87.07	Afloss. verstrek. overige voorsch.	5,000,000.00	0.00	5,000,000.00		0.00	
87.08	Afloss. verstrek. studieleningen	0.00	750.00	0.00		750.00	
87.03	Afloss. verstrek. visserijvoorsch.	0.00	350.00	0.00		350.00	
87.05	Afloss. verstrek. voorsch. personeel	100,000.00	85,537.52	14,462.48	14.46	0.00	
87.09	Afloss. verstrek. ziektekostenvoorsch. pers.	100,000.00	143,243.76	0.00		43,243.76	43.24
79.00	Afschrijving tlv Gewone Dienst	5,581,473.00	23,336,872.10	0.00		17,755,399.10	318.11
86.15	Bijdr. APA (afloss. verstrekt kap.)	0.00	566,773.00	0.00		566,773.00	
86.15	Bijdr. Arubus (afloss. verstrekt kap.)	0.00	0.00	0.00		0.00	
86.10	Bijdr. DOW (afloss. verstrekt kap.)	506,900.00	525,847.00	0.00		18,947.00	3.74
86.19	Bijdr. DOW (buiteng. afloss. verstrekt kap.)	35,000.00	0.00	35,000.00		0.00	
86.15	Bijdr. LHD (afloss. verstrekt kap.)	1,573,900.00	1,839,670.00	0.00		265,770.00	16.89
86.13	Bijdr. Setar (afloss. verstrekt kap.)	0.00	4,937,584.20	0.00		4,937,584.20	
86.12	Bijdr. WEB (afloss. kapitaalschuld)	0.00	0.00	0.00		0.00	
86.18	Bijdr. WEB (afloss. kap. MJP-projecten)	2,740,400.00	0.00	2,740,400.00		0.00	
86.11	Bijdr. WEB (afloss. verstrekt kap.)	4,453,800.00	6,672,440.00	0.00		2,218,640.00	49.81
96.04	Bijschrijving rente op leningen	0.00	209,947.29	0.00		209,947.29	
97.00	Koerscorrectie MJP-leningen	0.00	15,579,944.01	0.00		15,579,944.01	
96.03	Koersverschillen kap.leningen	0.00	0.00	0.00		0.00	
86.20	Kredietafloss. privebedrijven	3,760,600.00	2,767,076.11	993,523.89	26.42	0.00	
96.10	Netto plaatsing schatkistpapier	0.00	128,000,000.00	0.00		128,000,000.00	
96.00	Nominale waarde op te nemen leningen	0.00	11,275,065.90	0.00		11,275,065.90	
59.20	Ontvangen schenkingen Nederland	12,750,000.00	13,127,640.00	0.00		377,640.00	2.96
77.50	Opbrengst verk. opstallen	0.00	20,853.41	0.00		20,853.41	
76.11	Opbrengst verk. volkswoningen	0.00	29,111.87	0.00		29,111.87	
76.10	Opbrengst verk. gronden	0.00	44,790.00	0.00		44,790.00	
96.00	Opgenomen MJP-leningen	23,621,227.00	14,202,000.00	9,419,227.00	39.88	0.00	
97.00	Opgenomen MJP-leningen	12,750,000.00	14,202,000.00	0.00		1,452,000.00	11.39
96.51	Opneming van voorschotten	0.00	0.00	0.00		0.00	
08.30	Opneming waarborgsommen	50,000.00	791,092.17	0.00		741,092.17	1,482.18
85.00	Overboeking vorig dienstjaar	324,800.00	0.00	324,800.00		0.00	
	Totaal	73,363,100.00	238,381,662.84	18,537,605.87	25.27	183,556,168.71	250.20
	Afwijking			165,018,562.84	224.93		
Eindsaldo							
08.00	Eindsaldo kapitaaluitgaven	105,050,393.00	209,352,593.10	0.00		104,302,200.10	99.29
08.00	Eindsaldo kapitaalverstrekkingen	37,039,264.00	280,039,886.24	0.00		243,000,622.24	656.06
08.01	Eindsaldo kap.verstrek. WEB	65,617,817.00	79,650,423.00	0.00		14,032,606.00	21.39
08.00	Eindsaldo ontw. projecten	14,756,676.00	17,480,176.00	0.00		2,723,500.00	18.46
08.00	Eindsaldo verstrekte leningen	108,575,511.00	48,340,791.37	60,234,719.63	55.48	0.00	
08.00	Eindsaldo verstrekte voorschotten	70,884,291.00	11,775,333.32	59,108,957.68	83.39	0.00	
	Totaal	401,923,952.00	646,639,203.03	119,343,677.31		364,058,928.34	

Kapitaaldienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
Beginsaldo							
03.00	Beginsaldo Kap.uitgaven	89,624,859.00	201,076,954.72	0.00		111,452,095.72	124.35
79.01	Beginsaldo Kap.uitgaven	11,343.00	11,418.00	0.00		75.00	0.66
81.01	Begins. Kap. verstrekkingen	5,987,386.00	63,993,319.61	0.00		58,005,933.61	968.80
03.01	Begins. Kap. verstrek. WEB	71,347,217.00	70,727,920.00	619,297.00	0.87	0.00	
03.01	Begins. Kap. verstr. APA	0.00	70,287,250.00	0.00		70,287,250.00	
03.01	Begins. Kap. verstr. Arubus	0.00	7,002,405.00	0.00		7,002,405.00	
03.01	Begins. Kap. verstr. FCCA	0.00	40,788,824.24	0.00		40,788,824.24	
03.01	Begins. Kap. verstr. LHD	26,954,178.00	32,384,431.00	0.00		5,430,253.00	20.15
03.01	Begins. Kap. verstr. SETAR	0.00	65,289,453.00	0.00		65,289,453.00	
03.00	Begins. Kap. verstr. (leningen)	112,336,111.00	41,501,544.82	70,834,566.18	63.06	0.00	
03.00	Begins. Ontw. projecten	15,189,440.00	12,302,540.00	2,886,900.00	19.01	0.00	
03.00	Beginsaldo verstr. voorschotten	66,958,291.00	9,417,946.73	57,540,344.27	85.93	0.00	
	Totaal	388,408,825.00	614,784,007.12	131,881,107.45		358,256,289.57	
Mutaties							
71.10	Aankoop gronden	220,000.00	326,253.21	0.00		106,253.21	48.30
73.36	Aanleg comm. zone	4,300,000.00	0.00	4,300,000.00		0.00	
73.20	Aanleg pieren	0.00	796.89	0.00		796.89	
73.00	Aanleg wegen en riolen	1,969,000.00	1,182,596.92	786,403.08	39.94	0.00	
91.00	Afloss. kapitaalleningen	682,000.00	217,500.00	464,500.00	68.11	0.00	
92.00	Afloss. MJP-leningen	9,383,500.00	9,338,008.19	45,491.81	0.48	0.00	
91.51	Afloss. opgenomen voorschotten	0.00	0.00	0.00		0.00	
03.30	Afloss. opgenomen waarborgsommen	0.00	16,810.95	0.00		16,810.95	
91.10	Afloss. schatkistpapier	0.00	128,000,000.00	0.00		128,000,000.00	
73.30	Andere werken	50,000.00	29,203,356.25	0.00		29,153,356.25	58,306.71
72.28	Arupesca (ontw. project)	0.00	10,196.00	0.00		10,196.00	
70.13	Automatiseringsprojekt	324,800.00	469,347.32	0.00		144,547.32	44.50
72.31	Correctie boedelscheiding	0.00	(2,705,500.00)	2,705,500.00		0.00	
72.27	C.dbario Lago Heights (ontw. proj.)	0.00	250,000.00	0.00		250,000.00	
81.80	Deelname in Marcultura	60,000.00	944,000.00	0.00		884,000.00	1,473.33
52.61	Eenmalige VUT-uitk.	0.00	10,501,743.06	0.00		10,501,743.06	
81.66	Garantieverpl. Dutchco	0.00	6,839,246.55	0.00		6,839,246.55	
64.20	Gebouwen	2,164,000.00	1,013,362.78	1,150,637.22	53.17	0.00	
72.20	Gebouwen	4,956,700.00	1,936,517.54	3,020,182.46	60.93	0.00	
72.25	Geb. vrije zone (ontw. project)	0.00	198,235.00	0.00		198,235.00	
72.22	Gerechtsgebouw (ontw. project)	0.00	222,490.00	0.00		222,490.00	
73.16	Golfcourse	0.00	61,429.65	0.00		61,429.65	
81.15	Kap. verstrek. APA	0.00	221,713.00	0.00		221,713.00	
81.14	Kap. verstrek. Arubus	0.00	0.00	0.00		0.00	
81.13	Kap. verstrek. Bushiri	0.00	19,038.00	0.00		19,038.00	
81.10	Kap. verstrek. DOW	5,206,100.00	1,824,653.00	3,381,447.00	64.95	0.00	
81.15	Kap. verstrek. LHD	1,007,400.00	424,913.00	582,487.00	57.82	0.00	
81.13	Kap. verstrek. SETAR	0.00	1,519,911.20	0.00		1,519,911.20	

Kapitaaldienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
81.11	Kap. verstrek. WEB	1,464,800.00	15,594,943.00	0.00		14,130,143.00	964.65
81.12	Kap. verstrek. WEB	0.00	0.00	0.00		0.00	
72.21	KIA (ontw. project)	0.00	7,121,395.00	0.00		7,121,395.00	
73.32	Luchtkoelingsapparatuur	10,000.00	0.00	10,000.00		0.00	
74.31	Luchtkoelingsapparatuur	2,000.00	45,752.50	0.00		43,752.50	2,187.63
74.32	Luchtkoelingsapparatuur	16,400.00	243,076.38	0.00		226,676.38	1,382.17
74.20	Meubilair en kantoormachines	1,935,600.00	1,822,881.72	112,718.28	5.82	0.00	
01.50	Onvoorziene uitgaven	25,600,000.00	0.00	25,600,000.00		0.00	
72.20	Overb. naar func. posten	0.00	(22,234,815.00)	22,234,815.00		0.00	
72.21	Overdracht aan bedrijven	0.00	(251,455.00)	251,455.00		0.00	
72.24	Overh. geb. San N. (ontw. project)	0.00	1,330,809.00	0.00		1,330,809.00	
72.29	Ren. Lago sportpark (ontw. project)	0.00	750.00	0.00		750.00	
74.10	Rollend en varend materieel	710,600.00	2,002,974.00	0.00		1,292,374.00	181.87
64.30	Schoolmeubilair	330,000.00	20,908.00	309,092.00	93.66	0.00	
74.22	Schoolmeubilair	143,800.00	8,910.00	134,890.00	93.80	0.00	
74.30	Speciaal materieel	1,463,200.00	1,546,908.56	0.00		83,708.56	5.72
72.23	Toer. kantoor (ontw. project)	0.00	26,545.00	0.00		26,545.00	
73.32	Uitbr. vrije zone	0.00	1,692,873.15	0.00		1,692,873.15	
72.26	Verb. SP Hospitaal (ontw. project)	0.00	97,599.00	0.00		97,599.00	
73.11	Verfraaiing. straten ed.	0.00	466,801.73	0.00		466,801.73	
74.31	Verkeerslichtinstallatie	1,000,000.00	41,777.32	958,222.68	95.82	0.00	
73.34	Verk. en bouwrijp maken gronden	200,000.00	217,115.78	0.00		17,115.78	8.56
74.21	Vernieuwing v.h. Onderwijs	919,600.00	0.00	919,600.00		0.00	
64.31	Vernieuwing v.h. Onderwijs	112,000.00	0.00	112,000.00		0.00	
92.02	Verrekening via leningen	0.00	14,202,000.00	0.00		14,202,000.00	
82.06	Verstrek. kasvoorschotten	5,000.00	0.00	5,000.00		0.00	
81.60	Verstrek. lening aan FCCA	0.00	6,000,000.00	0.00		6,000,000.00	
82.07	Verstrek. overige voorsch.	5,000,000.00	0.00	5,000,000.00		0.00	
82.08	Verstrek. studieleningen	3,976,000.00	2,219,305.49	1,756,694.51	44.18	0.00	(44.18)
82.02	Verstrek. veeteelt voorsch.	0.00	0.00	0.00		0.00	
82.03	Verstrek. visserij voorsch.	0.00	7,000.00	0.00		7,000.00	
82.05	Verstrek. voorsch. personeel	50,000.00	146,220.46	0.00		96,220.46	192.44
08.30	Verstrek. waarborgsommen	0.00	5,798.65	0.00		5,798.65	
82.09	Verstrek. ziektekostenvoorsch. pers.	100,000.00	214,741.92	0.00		114,741.92	
72.30	Voorbereidingskosten	0.00	1,852.00	0.00		1,852.00	
	Totaal	73,362,500.00	224,629,287.17	73,841,136.04	100.65	225,107,923.21	306.84
	Afwijking			151,266,787.17	206.19		

Eindsaldo

03.00	Eindsaldo MJP-leningen	334,474,316.00	308,302,146.72	26,172,169.28	7.82	0.00	
03.00	Eindsaldo opgenomen leningen	8,354,000.00	262,883,702.97	0.00		254,529,702.97	3,046.80
03.00	Eindsaldo opgenomen waarborgsomme	392,653.00	1,591,148.41	0.00		1,198,495.41	305.23
	Totaal	343,220,969.00	572,776,998.10	26,172,169.28		255,728,198.38	

Bijlage 3: Eindbalans 1989 versus beginbalans 1990

(Bron: Rekening 1989, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. februari 1995 en Rekening 1990, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. 28 september 1995)

Omschrijving	Eindbalans Rekening 89 (Afl.)	Beginbalans (gecorrigeerd) Rekening 90 (Afl.)	Verschil (Afl.)
Activa			
Materiele vaste activa	226.832.768	219.461.000	(7.371.768)
Financiele vaste activa	408.031.100	312.291.000	(95.740.100)
Koersverschillen	75.713.323		(75.713.323)
Debiteuren	32.231.923		(32.231.923)
Vorderingen		192.157.000	192.157.000
Liquide middelen	21.363.000	21.363.000	0
Totaal activa	764.172.114	745.272.000	(18.900.114)
Passiva			
Eigen vermogen	222.199.183	22.509.000	(199.690.183)
Voorzieningen	27.709.855	7.607.000	(20.102.855)
Langlopende schulden	521.899.651	461.555.000	(60.344.651)
Kortlopende schulden	56.156.128	253.601.000	197.444.872
Totaal passiva	827.964.817	745.272.000	(82.692.817)
Saldo	63.792.703	0	(63.792.703)

geen accountantscontrole toegepast

Bijlage 4: Lijst gebruikte afkortingen

AB	Afkondigingsblad
ABO	Administratie Bureau Ontwikkelingsprojecten
APA	Aruba Ports Authority NV
APFA	Algemeen Pensioenfonds van Aruba
APNA	Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen
CAD	Centrale Accountantsdienst
DOW	Dienst Openbare Werken
FINAR	Project verbetering Financiëel beheer Aruba
GT	Geldende Tekst
HOH	Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal
KABNA	Kabinet van Nederlands-Antiliaanse en Arubaanse Zaken
O/G	Opgenomen gelden
PB	Publicatieblad
Setar	Servicio di Telecomunicacion di Aruba
U/G	Uitgegeven gelden
VUT	Vroegtijdige uittreding
WEB	Water- en Energiebedrijf